

NOA

HÉT VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

6

Mark en Frans de Ronde maken betonvloeren met boerenverstand

"Wij hebben een klik
met agrariërs"

12

**Welk type
ondernemer
ben jij?**

18

**Blikvanger
op de
bel-etage**

20

**Anton van
Delden over 25
jaar Stucgilde**

12 NOVEMBER 2026

PLAFOND & WANDDAG

De Basiliek, Veenendaal

13.00 - 20.30 uur

"Sterk in verbinding"

Dé beurs- en netwerkdag voor de sector komt er weer aan! Hier wil je als ondernemer uit de droge afbouw écht gezien worden. De dag wordt afgetrapt met een ledenbijeenkomst, waarna producenten, leveranciers en dienstverleners in compacte, sfeervolle stands hun nieuwste producten en diensten presenteren. Ben je ook (weer) van de partij?

WWW.PLAFONDENWANDDAG.NL

Inhoud

6

PROJECT BETONVLOER

Een betonvloer in een stal lijkt misschien eenvoudig. Beton erin, vlinderen, klaar. Maar wie Frans de Ronde spreekt, merkt al snel dat die voorstelling te kort door de bocht is. Zeker in de agrarische sector is een betonvloer nooit zomaar een vloer. Hij moet bestand zijn tegen mest, voer, reiniging, machines, dieren en dagelijks gebruik.

12

WAT VOOR TYPE ONDERNEMER BEN JIJ?

De redactie van NOA Magazine bevroeg vier NOA-ondernemers met verschillende voertuigen over hun mobiliteitsideeën. Welk type ben jij?

16

'SCHIMMEL BEGINT NIET BIJ DE AFBOUWER'

Schimmelvorming in de droge afbouw is geen nieuw verschijnsel. Maar volgens TBA komt het probleem de laatste jaren wel steeds vaker voor.

32

BOUWVAK? VOOR DIEVEN BEGINT HET WERK NU PAS

Criminaliteit op de bouwplaats is allang niet meer alleen een probleem van grote projecten of bouwplaatsen vol zwaar materieel. Ook afbouwbedrijven krijgen ermee te maken.

18

WALL ART; EEN BLIKVANGER OP DE BEL-ETAGE

20

DIT BOEK MOEST ER GEWOON KOMEN

24

LANGDURIG VERZUIM: VOORKOM DURE MISSERS

4 Van de voorzitter

5 Praktische handvatten voor Leermeesters

10 Nieuws uit de sector
Plafond- & Wandmontage

15 Een gewaarschuwd mens...

27 Wetswijzigingen per 1 juli 2026

28 Kansen creëren

29 Vakantieregeling 2027 (advies)

30 Must haves van
Jos Kamp

34 Nieuws uit de sector
Natuursteen

38 Cyberveiligheid?

39 Verenigingsnieuws

40 Een diploma halen zonder van de
bouwplaats te verdwijnen

Van de voorzitter

JOHN KERSTENS

Tussen droom en daad

'Tussen droom en daad staan wetten in de weg, en praktische bezwaren.' Een van de bekendste regels uit de Nederlandse poëzie. Een van de mooiste ook. Uit een gedicht van Willem Elschot, met een minder poëtisch thema overigens. Over een man die er na vele jaren huwelijk soms van droomt z'n echtgenote te vermoorden, maar dat toch maar niet doet. Vanwege wetten en praktische bezwaren en zo.

Die zin op zich is echter zo mooi, en zo waar, dat je 'm ook zonder moeite in andere situaties kunt gebruiken. Als het gaat om alle schitterende verhalen die politici vaak ophangen bijvoorbeeld. Over de betekenis van het midden- en kleinbedrijf, 'goed voor 70% van alle werkgelegenheid in ons land', zegt men er dan vaak bij (hetgeen overigens klopt). Of over het belang van vaste dienstverbanden. Probleem echter is dat tussen al die mooie verhalen (die dromen dus) vaak wetten in de weg staan. En praktische bezwaren.

Want nog zwaarder dan het belang dat Den Haag toedicht aan het midden- en kleinbedrijf is het gewicht van alle door datzelfde Den Haag verzonden regels en regeltjes waaronder datzelfde midden- en kleinbedrijf inmiddels gebukt gaat. Soms gaat het om noodzakelijke regels, maar even vaak is de logica ervan ver te zoeken. Of je je er als ondernemer echter wel even aan wilt houden, is de boodschap desalniettemin. En dat belang van vaste contracten? Dat wordt door elke werkgever, bijvoorbeeld in afbouw en natuursteen, onderschreven.

Vaste contracten bieden zekerheid, voor werknemer én werkgever. Meer loyaliteit ook. Binding over en weer. Maar ja, zo eenvoudig is dat nog niet: iemand in vaste dienst nemen. Want daar kunnen behoorlijke risico's aan zitten.

Een tijdje terug hoorde ik een van onze leden dan ook zeggen: "Ik kan niemand vinden, maar ik kan ook van niemand

af." En dat snap ik. Een van de onderwerpen die we als NOA in Den Haag over het voetlicht proberen te brengen, heeft daarmee te maken. En dat is de compensatie die een werkgever ontvangt als hij na twee jaar arbeidsongeschiktheid afscheid van een medewerker moet nemen. Die laatste

heeft dan recht op een door de werkgever te betalen 'transitievergoeding'. De werkgever krijgt de kosten daarvan vervolgens terug. Overigens betalen werkgevers de kosten van die compensatie collectief zelf door een premie. Toch wil het kabinet die compensatie afschaffen.

Met een factsheet probeert NOA politici ervan te overtuigen dat dat leidt tot een onaanvaardbare opeenstapeling van kosten voor de werkgever bij langdurige ziekte van een werknemer. Die kosten kunnen zomaar in de tonnen lopen. Per ziektegeval. Krankzinnig, zeker als je je realiseert dat er 'genoeg geld in de pot zit'. En niemand is ermee geholpen. Behalve dan, op papier, het begrotingstekort van het kabinet. Schrappen dus, die voorgenomen wet. En werk

maken van een andere belofte uit het coalitie-akkoord: de loondoorbetaling van ziekte anders vormgeven. Zodat het in vaste dienst nemen van mensen ook voor werkgevers ook echt aantrekkelijk wordt. Motto daarbij mag van mij zijn 'Geen woorden maar daden.' ■

 j.kerstens@noa.nl
 [@johnkerstens](https://twitter.com/johnkerstens)
 [johnkerstens](https://www.linkedin.com/in/johnkerstens)

Praktische handvatten voor Leermeesters

Investeer in vakmensen én benut subsidie

De toekomst van de afbouwsector staat of valt met goed opgeleide vakmensen. Leermeesters spelen daarin een sleutelrol. Zij leren leerlingen niet alleen de technische vaardigheden van het vak, maar dragen ook de praktijkkennis, werkhouding en trots op het ambacht over. Daarom investeren cao-partijen Afbouw actief in de kwaliteit van leermeesters. Met aantrekkelijke subsidiemogelijkheden wordt het financieel extra interessant om deze rol op te pakken.

CAO-VERPLICHTING VOOR LEERMEESTERS

Erkende leerbedrijven die BBL-leerlingen begeleiden moeten beschikken over een gekwalificeerde leermeester. Voor nieuwe leermeesters betekent dit dat zij de verplichte tweedaagse leermeester cursus volgen. Daarnaast geldt een verplichting om kennis en vaardigheden actueel te houden. Daarom volgen leermeesters iedere twee jaar een bijscholing.

Dat is niet voor niets. Jongeren leren anders dan vroeger, hebben andere verwachtingen van hun werkgever en vragen om een andere manier van begeleiden. Een goede leermeester weet hoe hij vakkennis overdraagt, hoe je anderen motiveert en een leerling helpt zich te ontwikkelen tot een volwaardig vakmens.

CURSISTEN ZIJN ENTHOUSIAST

Leermeesters kunnen zowel bij NOA, Savantis als Vollandis een leermeester cursus volgen. Deelnemers krijgen handvatten voor begeleiding op de werkvloer, communicatie met jongeren, het organiseren van het leerproces en het geven van constructieve feedback.

Uit de reacties van deelnemers die bij NOA de leermeester cursus volgden, blijkt telkens weer dat leermeesters praktische inzichten krijgen die direct toepasbaar zijn in het dagelijkse werk. Zowel startende als ervaren leermeesters

geven aan dat zij met nieuwe ideeën en meer vertrouwen terugkeren naar hun bedrijf.

CURSUSDATA NAJAAR 2026

Voor ondernemers en medewerkers die leermeester willen zijn of worden, staan bij NOA de volgende cursusdagen gepland:

Tweedaagse Leermeester cursus

- 22 oktober 2026
- 29 oktober 2026

Verdiepingstraining leermeesters (voor verplichte tweejaarlijkse bijscholing)

- 23 september 2026

Inschrijven kan via www.noa.nl/agenda

SUBSIDIE MAAKT DEELNAME EXTRA AANTREKKELIJK

Voor bedrijven die onder de cao-Afbouw vallen, is een subsidieregeling beschikbaar. Ook ondernemers die zelf als leermeester optreden en zzp'ers die een leerling van NOA Opleidingsbedrijf Afbouw/Afbouwprofs begeleiden, kunnen gebruikmaken van deze regeling. Het O&O-fonds vergoedt het betaalde cursusgeld, minus een verplichte eigen bijdrage van € 100,-, en een vast bedrag van € 160,- per dag voor verletkosten. Als je meedoet met een leermeester cursus van NOA, dan regelen wij voor jou de subsidieaanvraag.

Betonvloeren de Ronde is een écht familiebedrijf uit Ommen met passie voor beton. Ze staan voor een eerlijk en duurzaam product dat precies past bij de wensen van hun klanten. Van prachtige woonbetonvloeren, tot certificaat-waardige ondervloeren voor varkensschuren.

Meer dan een glad oppervlak alleen

Een betonvloer in een stal lijkt misschien eenvoudig. Beton erin, vlinderen, klaar. Maar wie Frans de Ronde spreekt, merkt al snel dat die voorstelling te kort door de bocht is. Zeker in de agrarische sector is een betonvloer nooit zomaar een vloer. Hij moet bestand zijn tegen mest, voer, reiniging, machines, dieren en dagelijks gebruik. Hij moet schoon te houden zijn, maar ook veilig. Glad genoeg voor hygiëne, ruw genoeg om uitglijden te voorkomen. En soms moet hij ook nog voldoen aan certificeringseisen.

Voor Betonvloeren De Ronde B.V. uit Ommen is dat dagelijkse praktijk. Het familiebedrijf maakt woonvloeren, garagevloeren, bedrijfsvloeren en veel agrarische betonvloeren. "We maken ongeveer één à twee woonvloeren per week", vertelt Marlon de Ronde, schoondochter van Frans, getrouwd met oudste zoon Mark, die het bedrijf langzaamaan van zijn ouders Frans en Nelleke overneemt. Mark's zus Eline werkt samen met Marlon op kantoor. "Daarnaast maken we ook garagevloeren", vervolgt Marlon. "De rest bestaat vooral uit bedrijfsvloeren. Dat kan variëren van agrarische bedrijven tot bedrijfsverzamelgebouwen. Momenteel hebben we aardig wat agrarische vloeren in de planning."

Die agrarische tak past bij het bedrijf. Oprichter en eigenaar Frans de Ronde had al jong de droom om boer te worden. Hoewel geboren en getogen in Schiedam kon hij uiteindelijk in Ommen op een eigen boerderij beginnen. Uiteindelijk kwam hij via omwegen in de betonwereld terecht. "Ik kon ons boerenbedrijf financieel niet draaiend houden", vertelt hij nuchter en nog steeds met Schiedamse tongval. "Toen ben ik me gaan verhuren en kwam ik per ongeluk in de betonwereld terecht. Op een gegeven moment ben ik samen met Nelleke helemaal in beton verder gegaan."

Toch is de band met de agrarische wereld gebleven. Frans komt nog altijd graag bij boeren over de vloer. Letterlijk. "Ik hou wel van die agrarische wereld. We hebben een heel aantal klanten in de sector en werken ook voor agrarische aannemers. Daar heb je een bepaalde klik mee. Dat is makkelijk."

NIET MOOIER, MAAR BETER PASSEND

Het verschil met woonbeton zit volgens De Ronde niet in minder vakmanschap, maar in andere eisen. Bij woonbeton draait het vaak om uitstraling, kleur, glans, beleving en interieur. Bij een agrarische vloer telt vooral de prestatie in gebruik. Kan de vloer tegen mest? Hoe wordt hij gereinigd? Welke dieren lopen erop? Komt er voer overheen? Moeten er machines overheen? Is de vloer veilig genoeg voor mens en dier?

Dat betekent niet dat het afwerkingsniveau lager ligt. Integendeel, zegt Frans. "Boeren zijn net mensen. Je hebt makkelijke boeren en je hebt hele precieze boeren. De ene vindt het al gauw goed, de ander wil het echt tot in de puntjes netjes. Wij proberen het afwerkniveau overal hoog te maken. Ook voor een stal."

Marlon ziet dat ook in de praktijk. Veel agrarische opdrachtgevers vertrouwen op de kennis van het bedrijf. "Dat verschilt per boer, maar de meesten zeggen: jullie doen dit vaker, >>

*Woonbeton:
ruimtelijk, hygiënisch
en een uitstekende
warmtegeleider.*

R betonvloeren de Ronde

(foto 1)

Frans en Mark. De drijvende krachten achter Betonvloeren De Ronde.

(Foto 2)

Wat een agrarische betonvloer bijzonder maakt, is dat de gebruiker niet alleen een mens of machine is.

>> dus ik laat het graag aan jullie over." Juist dan komt het aan op adviseren. Want wat een opdrachtgever vraagt, is niet altijd wat een stal, dier of productieproces nodig heeft.

MEST, MAÏS EN MILIEUKLASSE

Een van de belangrijkste verschillen met woonvloeren zit in het betonmengsel. Een agrarische vloer krijgt veel meer chemische belasting te verduren. Mest, zuren uit voer, reinigingsmiddelen en vocht kunnen invloed hebben op de vloer. "Er moet echt een andere milieuklasse beton in", zegt Marlon. "Een betonmengsel dat bestand is tegen mest." Frans vult aan dat de toepassing bepalend is. "In een veestal met koeien, waar maïs gevoerd wordt, heb je een hoge milieukwaliteit nodig. Dat beton moet minder gevoelig zijn voor het invreten van zuren. In een koeienstal heb je bijvoorbeeld te maken met XA3. Bij een kippen-schuur kom je vaak op XA2 uit, soms ook XA3. Daar heb je in de agrarische sector veel mee te maken."

Toch is een agrarische vloer niet automatisch dikker of zwaarder dan een andere betonvloer. Dat beeld klopt volgens Frans niet altijd. Landbouwvoertuigen zijn zwaar, maar rijden vaak op grote banden waardoor de belasting wordt verdeeld. Uitzonderingen zijn er wel. Bijvoorbeeld in aardappelschuren, waar grote tonnages over de vloer worden verdeeld en kisten soms acht of negen meter hoog worden gestapeld. "Dan moet de vloer vooral vlak zijn", zegt Frans. "Daar heb je weer minder met milieuklassen te maken, maar des te meer met belasting en vlakheid."

DE VLOER VOLGT HET DIER

Wat een agrarische betonvloer bijzonder maakt, is dat de gebruiker niet alleen een mens of machine is. Vaak bepaalt het dier voor een belangrijk deel de vloeropbouw en afwerking. Een vloer voor koeien is anders dan een vloer voor varkens of kippen. "Iedereen heeft zijn eigen specificaties", zegt Frans.

Bij vleeskippen moet de vloer juist heel glad en goed afgewerkt zijn. "Die stallen worden iedere zeven of acht weken schoongemaakt", legt hij uit. "Dan wil je een supergladde vloer met een hoge afwerking." Hygiëne en reinigbaarheid staan daar voorop.

Bij koeien ligt dat anders. Waar dieren lopen, mag de vloer niet te glad zijn. "Een koeienvloer moet ruwer zijn. Als een koe uitglijdt op een gladde vloer, kost dat een boer meer dan wanneer hij de vloer iets minder makkelijk schoon krijgt. Een koe kan dan een fractuur oplopen. Dan is zo'n dier niet meer geschikt voor productie."

Bij varkens speelt weer iets anders. Varkensvloeren zijn vaak licht bollend, zodat mest kan aflopen. Tegelijkertijd mag ook die vloer niet te glad worden. "Dan glijden de varkens uit", zegt Frans. "Je moet dus steeds kijken: wat gebeurt er op die vloer en wie of wat gebruikt hem?"

VEILIG EN GECERTIFICEERD

Dat kwam ook naar voren bij een project voor vleesvar-

kensbedrijf Hoeve. Daar was behoefte aan een veilige en voor biologische boeren gecertificeerde betonvloer voor vernieuwde varkensstallen. De vloer moest niet te glad zijn, maar ook niet zo stroef dat comfortabel liggen onmogelijk werd. Ook moest het materiaal bestand zijn tegen mest en jarenlang meegaan. Bij zo'n project draait het om details. Hoe loopt de vloer af? Hoe sluit hij aan op roosters? Welke bolling is nodig? Welke eisen gelden voor certificering? De Ronde kwam vooraf kijken, inventariseerde de situatie en stemde materiaal, uitvoering en planning daarop af. Juist dat voortraject is bepalend. Een goede vloer ontstaat niet pas op de dag van storten, maar al in de weken daarvoor: in de juiste keuzes, een nauwkeurige maatvoering en een zorgvuldige voorbereiding.

Later kwam Hoeve opnieuw bij De Ronde terecht, dit keer voor een voerkeuken. Daar worden onder meer graan, maïs, soja en mineralen verwerkt tot voer. Ook dat vraagt om een andere vloer dan een standaard stalvloer. Voedingsstoffen, reiniging en belasting stellen hun eigen eisen aan het beton en de afwerking. De vloer moest stevig, gladder en goed bestand zijn tegen de omstandigheden in de voerkeuken.

VLINDEREN MET GEVOEL

Ook vlinderen werkt anders bij agrarische vloeren. Bij woonbeton wordt vaak toegewerkt naar een zo strak en esthetisch mogelijk resultaat. "Vaak stoppen ze bij agrarische vloeren net iets eerder met vlinderen", zegt Marlon. "In sommige gevallen wordt er ook een bezemstreek ingetrokken, waardoor de vloer wat ruwer blijft." Dat vraagt ervaring. Te glad kan gevaarlijk zijn. Te ruw kan onpraktisch zijn. Te open kan de levensduur beïnvloeden. Te dicht kan in bepaalde situaties weer te weinig grip geven. Het juiste oppervlak ontstaat niet uit een standaardrecept, maar uit kennis van de toepassing.

Ook de logistiek rond het beton speelt mee. De Ronde werkt meestal met lokale betoncentrales en let op transporttijd. "Eigenlijk proberen we alles binnen een half uur te houden", zegt Marlon. Frans noemt drie criteria: afstand, kwaliteit en prijs. "We kijken wat er in de buurt zit. Dat zijn belangrijke dingen."

AFWISSELING IN HET VAK

Het familiebedrijf werkt in de bovenste helft van Nederland en ziet juist de afwisseling als kracht. De ene dag een woonvloer van honderd of tweehonderd vierkante meter, de andere dag een kippenstal van 2.500 vierkante meter. "Die combinatie bevalt ons heel prima", zegt Frans. "Onze medewerkers vinden dat ook fijn. De ene keer kunnen ze extra aandacht besteden aan een kleine vloer, de andere dag moeten ze weer knallen op een grote vloer."

BIJNA ONVERSLIJTBAAR

Hoe lang een agrarische betonvloer meegaat? Frans hoeft daar niet lang over na te denken. "Beton is in principe bijna onverslijtbaar", zegt hij. "In een woning kan er een vlekje ontstaan of mensen raken erop uitgekeken en leggen er PVC of tegels overheen. In een bedrijfshal of stal kan een

vloer heel lang meegaan, als je er netjes mee omgaat." Hij noemt kippenstallen die twintig jaar geleden door De Ronde zijn gemaakt en er nog altijd strak bij liggen. Maar dat gaat niet vanzelf. "Het heeft alles te maken met hoe de wapening erin zit en of dat allemaal klopt. Een stalvloer is dus absoluut geen woonvloer zonder uitstraling. Niet perse moeilijker of makkelijker. Het vraagt om boerenverstand. En kennis en ervaring."

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

IVI-Metaal-systeem

Met het IVI-Metaalsysteem van Nevima realiseer je snel een stabiele en ontkoppelde constructie. Ideaal voor projecten waar prestaties en snelheid samenkomen. Voor lichte en geluidsisolerende scheidings- en voorzetwanden is de IVI-Metaalwand de efficiënte keuze op de bouw. De wanden zijn snel en eenvoudig te verwerken, hebben hoge geluidsisolatiewaarden en er zijn variabele spouwdieptes mogelijk. ■

Meer info: www.nevima.nl

Krachtige accu-machines

Hilti introduceert een reeks krachtige accu-machines die vakmensen helpen sneller, veiliger en productiever te werken. Ontdek de nieuwe SCT 60-22 accu-tafelzaag: Krachtig, mobiel dankzij inklapbare trolley en tot 90mm

zaagdiepte! Of ervaar de nieuwe TE 8-22 accu-boorhamer: krachtige boorprestaties gecombineerd met ultieme trilling reductie voor meer comfort en productiviteit. ■

Meer info: www.hilti.nl

Jubileumeditie
Gyproc Trophy
breekt record

De Nationale Gyproc Trophy viert in 2026 haar tiende editie en met maar liefst 37 inzendingen is sprake van een recordaantal projecten. Volgens juryvoorzitter Jos Lichtenberg zit de

kracht van de Gyproc Trophy in de aandacht voor vakmanschap en het vermogen om uitdagingen succesvol aan te pakken: "Met de Nationale Gyproc Trophy worden Gyproc Professionals een podium geboden om hun vakmanschap zichtbaar te maken. Het gaat daarbij niet alleen om de omvang van een project, maar vooral om de uitdaging die is overwonnen en de manier waarop dat is gerealiseerd. Juist in die combinatie van tech-

AGENDA

9 & 10 SEPTEMBER

Architect@Work

Dé ontmoetingsplaats voor voorschrijvers, zoals architecten en interieurarchitecten, om innovatieve producten te ontdekken..

Ahoy – Rotterdam

www.architectatwork.com/nl

7 T/M 9 OKTOBER

PREFAB

De vakbeurs - en het kennisplatform - voor professionals in industrieel en modulair bouwen en renoveren.

Brabanthallen - 's-Hertogenbosch

www.prefabbeurs.nl

16 OKTOBER

Dag van de Afwerking

Dé plaats voor professionals uit de bouwsector om te netwerken, nieuwe oplossingen te ontdekken en kennis op te doen.

Brussels Kart Expo – Brussel

www.dagvandeafwerking.be

12 NOVEMBER

NOA Plafond- & Wanddag

nische oplossingen, creativiteit en uitvoering zit de kracht van de inzendingen. Ook dit jaar zien we een indrukwekkende diversiteit aan projecten die laten zien hoe hoog het niveau in Nederland is." De winnaars worden op 25 september 2026 bekendgemaakt tijdens een feestelijke prijsuitreiking. ■

Meer info: www.gyproc.nl/gyproctrophy

Later als ik groot ben...

Op vrijdag 5 juni vonden de opnames plaats voor het YouTube-programma Later als ik Groot ben... van Jochem van Gelder. Met ruim 18.000 abonnees helpt het kanaal jongeren van 9 tot 13 jaar bij het ontdekken van beroepen en hun mogelijke droombaan. Voor deze aflevering liep Yillaisa een dag mee bij begunstigend lid Obimex om kennis te maken met het vak van plafond- en wandmonteur. Tijdens de stagedag maakten ook Hilti en Ecophon hun opwachting. Hilti demonstreerde een innovatief exoskelet dat fysieke belasting vermindert, terwijl Ecophon liet zien hoe hun lasertechnologie in de praktijk wordt toegepast. Sectorbestuurslid Maurits Kooistra beantwoordde de technische vragen. Zodra de aflevering online staat, delen we uiteraard de link. ■

Plafond- & Wanddag

De Plafond- & Wanddag is al jaren een begrip binnen de plafond- en wandmontagesector. Alle toonaangevende fabrikanten en leveranciers uit de sector zijn vertegenwoordigd en ook veel NOA-leden zijn traditiegetrouw aanwezig. Niet voor niets: deze dag hoort op de agenda van iedere ondernemer. Op 12 november 2026 vindt de Plafond- & Wanddag plaats op een centrale locatie in het land. De Basiliek in Veenendaal vormt het decor voor een informele dag vol ontmoetingen met collega's, relaties en nieuwe contacten. ■

Wat voor type ondernemer ben jij?

Mobiliteit wordt steeds belangrijker!

Weet je altijd blindelings je favoriete gereedschap te vinden? Of rolt er bij jou een lege koffiebeker naar buiten als je de schuifdeur opentrekt? Heb je een goed doordacht plan om zo efficiënt mogelijk bij jouw klanten te komen? De redactie van NOA Magazine bevroeg vier NOA-ondernemers met verschillende voertuigen over hun mobiliteitsideeën. Welke type ben jij?

DE CREATIEVE DOORTRAPPER

Restaurateurs hebben veel bijzonder en klein handgereedschap. De bus lijkt rampgebied, maar de eigenaar beweert blindelings alles te kunnen vinden.

René Egas van E-Stuc laat zijn bus liever niet zien. Dat hoeft ook niet, want iedereen in Dordrecht (her)kent hem op zijn elektrische bakfiets. "Het is een ideaal ding!", vertelt René enthousiast. "Twee jaar terug was ik het zat: hoge parkeerkosten, altijd zoeken naar een parkeerplekkie, de berichten over een zero emissie zone in de binnenstad van Dordrecht... Daar ben ik dagelijks aan het werk in allerlei monumentale panden. Dus kocht ik deze elektrische bakfiets via Marktplaats; kostte geen drol! Ik heb de waarde verdubbeld door hem knap te laten beschilderen met mijn naam. Er passen drie zakken gips in, alleen de mixer past nét niet. Maar goed, op de eerste dag van een project los ik met m'n bus groot materieel en materiaal. En de laatste dag ga ik weer met de bus om weer in te laden. Mijn bus is mijn magazijn. Verder doe ik alles met mijn fiets. Die parkeer ik ideaal en gratis voor de deur. Het ergste wat me kan overkomen is dat ik een keer een specifiek gereedschap in mijn bus heb laten liggen; die neem ik dan de volgende dag mee. Ik hou eigenlijk niet van fietsen, maar elektrisch op standje turbo hoef je amper te trappen. En ik heb het zadel van een oude Puch Maxi erop gemonteerd; dat zit heerlijk. Ik kan het echt iedere afbouwer aanraden."

DE CHIRURG

Alles gelabeld, alles schoon, elk stuk gereedschap heeft een vaste plek. Deze ondernemer wint tijd door orde.

Bert Oudendorp van Oudendorp Totaal Afbouw bekent dat hij één bus pico bello op orde heeft en dat de andere bus helaas toch net iets minder geordend is dan hij wenselijk vindt. "Dat ligt aan de bestuurders. De één is supergeorganiseerd en de ander heeft een iets creatievere manier van organiseren. Ik kan het niet mooier maken. Ik kan zelf slecht tegen rommel. We doen totaal afbouw, dus we hebben grote bussen met veel vakken, omdat we allerlei verschillende gereedschappen en materialen gebruiken. Alles heeft een vaste plek, heeft een sticker en zouden we het liefste ook nog op kleur sorteren. We pakken nooit mis én kunnen het direct tevoorschijn toveren. Het bespaart gewoon tijd, simpel zat.

Zo'n keurig opgeruimde bus vind ik ook prettig richting een klant. We werken netjes en leveren kwalitatief werk af; daar hoort wat mij betreft ook een verzorgde bus bij. Als ik erg druk ben, wil mijn eigen auto wel eens rommelig worden, maar ook die geef ik wekelijks een schoonmaakbeurt. De volgende bussen zullen wel elektrisch worden, maar dat doe ik pas zodra het moet. Voorlopig mogen we met deze bussen de stad echt nog wel in; dat heb ik natuurlijk van tevoren uitgezocht."

DE JONGE GROEIER

Rondrijdend in een wagen die past bij de klus, maar tegelijkertijd vooruitkijkend naar professionalisering, uitstraling en elektrificering.

Carsten Bus van Bus Natuursteen runt op 23-jarige leeftijd samen met zijn ouders het familiebedrijf. Het wagenpark is zorgvuldig samengesteld, waarbij voor iedere toepassing is gekeken naar de meest ergonomische en efficiënte oplossing. "Voor grafwerk gebruiken we een wagen met een kraantje, zodat we monumenten veilig kunnen laden en lossen. Daarnaast hebben we een mini-trekker waarmee we op vrijwel iedere begraafplaats gemakkelijk op de juiste plek kunnen komen. Die nemen we mee op een aanhanger achter onze Mercedes Sprinter. Op de laadbak van de Sprinter kunnen we bovendien monumenten vervoeren." "Onze Volkswagen Crafter hebben we uitgerust met oprijplaten en een lier. Daardoor kunnen we >>

WANNEER SCHAKEL JE OVER OP ZERO EMISSIE?

Het kabinet nam en neemt steeds meer maatregelen:

- Zero emissiezones
- Lage(re) fiscale bijtelling
- Korting op wegenbelasting
- Pseudo-eindheffing
- Bidirectionele laadpalen

Is het voor jou al mogelijk om te switchen? Deze NOA-ondernemers geven je inspiratie en inzicht in hun mobiliteitsplan.

>> keukenbladen met een karretje in de Crafter trekken, waardoor we de fysieke belasting voor onze medewerkers zoveel mogelijk beperken. Daarnaast hebben we een Mercedes Vito en Citan, die vooral wordt gebruikt voor woon-werkverkeer en andere ritten waarbij comfort belangrijk is." Ook op het gebied van duurzaamheid worden stappen gezet. "Een paar jaar geleden hebben we onze heftruck op gas vervangen door een elektrische. Dat is niet alleen veel schoner, maar maakt het ook prettiger om binnen in de loods te werken. Op het dak van ons bedrijfspand liggen zonnepanelen, waardoor we onder andere de heftruck duurzaam kunnen opladen." Een volledig elektrisch bedrijfswagenpark is voor Bus Natuursteen voorlopig nog een stap te ver. "Dat zouden we zeker willen, maar we vervoeren dagelijks zware natuursteen. Daardoor neemt de actieradius van elektrische bedrijfswagens flink af. We wachten daarom nog even tot de techniek zich verder heeft ontwikkeld.

DE VOORUITKIJKER

Is volop bezig met ZE-zones, routeplanning en investeren in een elektrisch wagenpark.

Ron van Rijbroek van Van Rijbroek Vloeren is trots op hun 100% elektrische mobiele gietdekvloerencentrale. Een paar maanden geleden hadden ze de primeur in Nederland: de eerste vol elektrische wagen om ter plekke op de bouwplaats mortel te produceren en verpompen zonder uitlaatgassen of dieselverbruik, met behoud van dezelfde capaciteit. In juli komt ook een elektrische zandcementwagen en de bedoeling is dat eind dit jaar de tweede in gebruik wordt genomen.

"Getrokken materieel kunnen we goed elektrificeren en op de zaak opladen. Maar we hebben in Uden netcongestie. Dus is het zaak om nu heel bewust na te denken over vervolgstappen om in de toekomst niet te stagneren. De uitdaging is trekkend materieel. En het elektrificeren van de 'gewone' bedrijfsbussen. Want we kunnen medewerkers wel een elektrische bus geven, maar als ze die thuis niet opgeladen krijgen, dan gaan ze echt niet enthousiast dagelijks omrijden en bij een publiek snellaadpunt staan wachten tot ze opgeladen naar huis kunnen." Tip van Ron aan collega-ondernemers is om de mogelijkheden van ontheffingen goed te bekijken: "Lees verder dan de titel. De ontheffingen voor ZE-zones zijn inhoudelijk inmiddels aangepast. En gebruik je gezond verstand bij de onderbouwing van een aanvraag in plaats van AI, want die gooit alle regels door elkaar."

Juridische vraagstukken en AI

Maak je in jouw onderneming al gebruik van kunstmatige intelligentie? Misschien voor het genereren van standaard mailtjes, offertes of de planning? En, als er sprake is van onenigheid met de opdrachtgever of onderaannemer over kwaliteit of de afrekening van het werk? Laat je AI wel eens bepalen wat jouw rechtspositie is?

Tekst: Ingeborg van Leusden van Van Gorcom Advocaten **Bel:** 0318-500001 **Mail:** leusden@vangorcomadvocaten.nl

Wijzelf hebben sinds enkele maanden een specifiek juridische AI, speciaal voor advocaten. Die helpt ons om sneller te kunnen werken door bijvoorbeeld het opzoeken van jurisprudentie of het op een rij zetten van de belangrijkste wetgeving. Deze AI helpt ons ook om sneller met een goed advies te kunnen komen, of leest nog eens kritisch onze processtukken door. Maar zelfs deze gespecialiseerde AI, die weet dat wij specialisten zijn, maakt foutjes. De kunst is en blijft dus om alert te blijven op wat je vraagt, hoe je het vraagt en kritisch te kijken naar de uitkomst.

Wij merken dat bedrijven AI raadplegen of gebruiken om eigen berichten te laten controleren. Dat is een goede ontwikkeling en dat raden wij ook zeker niet af. En, zolang je op jouw vakgebied AI inzet, zal het voor jou makkelijk zichtbaar zijn of je met de gegenereerde informatie verder kan of dat het toch niet is wat je voor ogen had. Gaat het om juridisch advies en wil je weten wat jouw rechtspositie is en of het recht aan jouw kant staat, dan is het natuurlijk heel handig om dat aan AI te vragen.

Hou er echter wel rekening mee dat de bouw een specifieke sector is, waar bepaalde details het verschil

kunnen maken. Zo kunnen er in algemene voorwaarden veel bepalingen staan die afwijken van de wettelijke bepalingen. AI kan je dus - zonder kennis van deze algemene voorwaarden - voorhouden dat je helemaal in jouw recht staat, terwijl dat helemaal niet zo is. Zeker als je AI enkel een vraag stelt, zonder dat je daar onderliggende contracten of stukken aan koppelt, kun je ook niet meer dan een algemeen antwoord verwachten. En, dat zou best wel eens ver af kunnen liggen van het specifieke antwoord in jouw geval.

¶ **Vaar
niet blind op
antwoorden
van AI** ¶

Wij merken ook dat er nog AI-tools zijn die wel jurisprudentie noemen en ook daar een uitspraak nummer aan hangen, maar dat dat helemaal geen bestaande jurisprudentie is. Als er dus verwijzingen worden genoemd naar jurisprudentie of wetgeving, check - of laat checken - of dat wel echt bestaat.

Kortom, moraal van dit verhaal. Vaar niet blind op de antwoorden van jouw AI. Blijf kritisch en check waar nodig de uitkomst bij een specialist.

Ps. Dit verhaal is helemaal zelf gegenereerd 😊 ■

'Schimmel begint niet bij de afbouwer'

Schimmelvorming in de droge afbouw is geen nieuw verschijnsel. Maar volgens Technisch Bureau Afbouw komt het probleem de laatste jaren wel steeds vaker voor. Dat is opvallend, juist omdat gebouwen technisch beter, energiezuiniger en vaker luchtdicht worden gebouwd. Of misschien is dat precies de oorzaak.

In de TBA-kennispaper Schimmelvorming in de droge afbouw wordt uitgelegd hoe schimmel ontstaat, wanneer reinigen nog verantwoord is en wanneer aangetaste materialen moeten worden vervangen. Hermen de Hek, wand- en plafondmontage-deskundige bij TBA en opsteller van de kennispaper, ziet in de praktijk een duidelijke ontwikkeling. "Het komt al jaren steeds vaker voor. We bouwen veel meer luchtdicht, waardoor er nauwelijks mogelijkheden zijn tot ventilatie." Daar komt bij dat in de bouw steeds vaker hout, gipsplaat en andere vochtgevoelige materialen worden gecombineerd. Zeker bij houtskeletbouw kan dat risico's geven. "Als je hout, gipsplaat, vochtige bouwplaatsomstandigheden en geen ventilatie bij elkaar optelt, dan krijg je op een gegeven moment dat het vocht lekker in die platen kan trekken. En dat kan tot schimmel leiden."

VOCHT KAN ER NIET UIT

De term droge afbouw klinkt veilig. Maar de praktijk is vaak minder droog dan de naam suggereert. Gipsplaten worden aangebracht in gebouwen waar nog bouwvocht aanwezig is. Anhydrietvloeren moeten drogen. Stucwerk brengt vocht in het gebouw. Betonvloeren bevatten eveneens veel water. Tegelijkertijd is de bouwsnelheid hoog en wordt er uit kostenoverwegingen niet altijd voldoende gestookt. "Bouwsnelheid

gaat omhoog en energiekosten zijn hoog, dus we willen ook niet stoken", zegt De Hek. "De gevels zijn tegenwoordig vaak niet meer voorzien van ventilatieroosters. Als je wilt ventileren, moet je een raam openzetten."

In grote appartementengebouwen is dat volgens hem in de praktijk nauwelijks werkbaar. Niemand loopt elk uur of elke dag alle ramen open en dicht te zetten. Het gevolg: de wanden zijn geplaatst, de naden zijn afgewerkt, de vloer ligt erin, maar het vocht kan nergens heen. "Als ramen en deuren niet open gaan en er wordt niet gestookt, ontstaat langdurig een hoge vochtbelasting. Dat leidt dan inderdaad tot schimmelvorming." Daarmee wordt schimmel in de droge afbouw vooral een klimaatprobleem. Schimmel heeft vocht nodig, een voedingsbodem en onvoldoende droging of ventilatie. Die voedingsbodem is in de afbouw vaak aanwezig: de papierlaag van gipskarton, hout, stof of andere organische vervuiling. Wanneer materialen langdurig vochtig blijven, kan schimmel zich niet alleen op het oppervlak ontwikkelen, maar ook in de plaat of zelfs in het houten frame.

NIET ELKE PLEK IS HETZELFDE

De kennispaper maakt een belangrijk onderscheid tussen oppervlakkige schimmel en aantasting in het materiaal of de constructie. Dat onderscheid bepaalt de aanpak. "Als de schimmel

oppervlakkig is en de gipsplaat niet zacht is geworden door het vocht, dan kun je negen van de tien keer met wegborstelen en een schimmeldodende spray een heel eind komen", zegt De Hek. Voorwaarde is wel dat de ondergrond droog en intact is en dat de oorzaak van het vochtprobleem is weggenomen. Bij metal studwanden is het risico beperkter dan bij houten constructies. "Een metal studprofiel doet niets met schimmels", aldus De Hek. "Maar een houten skelet wel." Bij langdurige vochtproblemen of lekkage kan de schimmel achter de gipsplaat in het houten frame zitten. Dan is oppervlakkig reinigen onvoldoende. De gipsplaat moet worden vervangen en het houten frame moet eerst worden behandeld. De TBA-kennispaper waarschuwt daarom voor schijnoplossingen. Chloor of een ander schimmeldodend middel kan werken bij kleine, oppervlakkige plekken. Maar zodra schimmel zich achter de plaat bevindt, wanneer hout of isolatie is aangetast of wanneer sprake is van zwarte of donkerbruine schimmel, wordt alleen het zichtbare symptoom aangepakt. De oorzaak blijft bestaan. Dan komt het probleem terug.

VERANTWOORDELIJKHEID

Voor afbouwbedrijven is vooral de verantwoordelijkheidsvraag belangrijk. Zij komen vaak aan het eind van het bouwproces in beeld, wanneer de planning onder druk staat. De ruimtes

moeten dicht, de plafonds erin, de naden afgewerkt. Maar als de omstandigheden niet goed zijn, loopt juist de afbouwer risico op schade, herstelkosten en discussies over garantie. De Hek is daar duidelijk over. "In principe is de hoofdaannemer verantwoordelijk voor de omstandigheden op de bouwplaats. Hij moet ervoor zorgen dat het binnenklimaat geschikt is voor de producten die worden toegepast." Die verantwoordelijkheid geldt volgens hem niet alleen voorafgaand aan en tijdens het aanbrengen van de producten, maar ook daarna. Even stoken om de naden te kunnen afwerken en daarna de stekkers eruit trekken, is dus niet genoeg. "Vanaf het moment dat je met de droge afwerking begint, moeten relatieve vochtigheid en temperatuur binnen de voorgeschreven grenzen vallen. Dat staat gewoon in de richtlijnen." Toch voelen afbouwers zich in de praktijk niet altijd vrij om een werk stil te leggen. Wie weigert, is bang de klus kwijt te raken. De Hek begrijpt die spanning, maar draait de

redenering om. De afbouwer heeft een contract en moet zijn werk uitvoeren volgens de voorschriften van fabrikanten. Als die voorschriften droge omstandigheden eisen, kan hij onder natte en koude omstandigheden geen garantie leveren. "Op het moment dat het nat en koud is, moet je het ook niet doen. Dan pleegt niet de afbouwaannemer contractbreuk, maar de aannemer die moet zorgen voor de juiste omstandigheden op de bouw."

VAKER OP STREPEN STAAN

De boodschap van de kennispaper is daarmee ook een oproep aan de sector. Afbouwbedrijven mogen, en moeten, meer op hun strepen staan als de omstandigheden niet deugen. Dat is geen dwarsliggen, maar professioneel risicobeheer. Wie toch monteert in een te nat gebouw, bouwt het probleem mogelijk letterlijk in. TBA ondersteunt afbouwbedrijven steeds vaker met tussentijdse controles. Daarbij worden temperatuur, vochtigheid, bouwkundige omstandigheden en de

kwaliteit van de uitvoering gemonitord. Zo ontstaat een dossier richting hoofdaannemer. De Hek: "Dan kun je laten zien dat de werkzaamheden goed worden uitgevoerd, maar dat de temperatuur niet goed is, of dat het te koud of te nat is. Dan is de aannemer gewaarschuwd." Dat dossier kan belangrijk zijn als later discussie ontstaat. Want schimmel is zelden alleen een vlek op de wand. Het is een signaal dat het bouwproces, het klimaat of de planning niet op orde was.

De conclusie van TBA is streng, maar praktisch: schimmelvorming in de droge afbouw is altijd een gevolg van vocht. Zonder het structureel oplossen van dat vochtprobleem is elke reiniging tijdelijk. En als de aantasting in gipsplaat, hout of achter de afwerking zit, is er maar één technisch verantwoorde oplossing: verwijderen, behandelen waar nodig en opnieuw opbouwen ■

ARCHI+ FONDO & ARCHI+ CONCRETE

De bestaande spachtelputz structuur werd eerst dichtgezet met Archi+ Fondo van Novacolor. Daarna zijn de structuren en sjablonen aangebracht met Archi+ Concrete. Archi+ Concrete is een minerale kalkpleister in poedervorm voor binnen. Het materiaal laat zich prettig verwerken en is zeer geschikt om reliëf, structuur en decoratieve effecten mee op te bouwen. Een veelzijdige basis voor decoratief stucwerk.

SJABLONEN

Voor deze wand zijn drie verschillende stencils gebruikt. Door de patronen gedeeltelijk te laten overlappen ontstaat een gelaagd effect. De exacte plaatsing is tijdens het werk bepaald, waardoor de compositie volledig op de ruimte is afgestemd.

LICHTVAL

Lichtinval en verlichting hebben grote invloed op de uitstraling van decoratief stucwerk. Reliëf, metallic effecten en kleurnuances komen onder verschillende omstandigheden telkens anders naar voren. Daarom wordt bij het ontwerp rekening gehouden met raampartijen en de gewenste verlichting, zodat de wand optimaal tot zijn recht komt.

METALLICS

De minerale ondergrond is na droging licht geschuurd en vervolgens afgewerkt met een witte, blauwe en groene metallic afwerking uit de Africa-serie van Novacolor. De metallic delen zorgen voor een subtiele lichtreflectie en extra diepte in het oppervlak. Door de verschillende kleuren in dunne lagen gedeeltelijk over elkaar aan te brengen ontstaat een gelaagd effect dat verandert onder invloed van het licht.

PROJECT

Wall art; een blikvanger op de bel-etage

Maatwerk in reliëf, kleur en structuur

Menno Kaandorp van StucSupply maakt van iedere wand een unieke blikvanger. Geen project is hetzelfde. De bewoners van deze eengezinswoning benaderden hem omdat zij negen jaar geleden al een decoratieve wand van zijn hand hadden gezien. Op basis van inspiratiefoto's,

de gewenste inrichting - waaronder een grote witte bank - en de lichtinval werd een ontwerp op maat gemaakt. Een decoratieve wand is vooraf voor een groot deel te bepalen. Kleuren, structuren en sjablonen worden in overleg geselecteerd. De uiteindelijke compositie ontstaat echter tijdens de uitvoering. Pas op de wand wordt zichtbaar hoe patronen het beste tot hun recht komen en waar overlappingsen zorgen voor extra diepte en dynamiek. Daardoor ontstaat een afwerking die volledig is afgestemd op de ruimte. Naast zijn werkzaamheden als decoratief stukadoor deelt Menno zijn kennis en ervaring via de StucSupply Academy, waar vakmensen worden getraind in het toepassen van materialen en technieken voor exclusieve wandafwerkingen. ■

KLANTENREVIEW

Wij zijn via familie bij StucSupply terecht gekomen. Wij wilden iets moois, iets unieks wat niet iedereen heeft. Menno kwam bij ons thuis en liet ons zien wat er mogelijk was. Zo leuk dat Menno met zoveel passie over zijn kunst kan vertellen, want dat is wat hij maakt! Wij gaven aan welke vormen wij mooi vonden en de kleur blauw moest erin terugkomen. Wij hebben Menno de vrije hand gegeven en zijn zo blij met het resultaat! Al ruim een jaar zijn we iedere dag blij met onze prachtige wand in de huiskamer. Het leuke is ook dat je iedere keer weer een ander detail ziet in je muur. Iedereen die langskomt vindt het prachtig.

The image shows a highly detailed, ornate ceiling of a room, likely a grand hall or staircase. The ceiling is covered in intricate stucco work, including large medallions, scrolls, and floral motifs. In the foreground, a large, classical-style statue of a woman, possibly a personification of a virtue or a historical figure, is visible. She is wearing a crown and holding a long staff or scepter. The lighting is warm, highlighting the textures of the stucco and the statue.

Huis Dedel in Den Haag

Momenteel is in Huis Dedel aan de Prinsegracht in Den Haag het Design Museum Dedel gevestigd. Het huis – met het trappenhuis in het bijzonder – kent een bijzondere geschiedenis. Uiteraard lees je hierover in het boek 'Bijzonder, Spraakmakend Stucwerk', wat je eigenlijk alleen al om dit opmerkelijke verhaal móet willen hebben: de ongeëvenaarde schoonheid van het stucwerk krijgt door natuurlijke lichtinval op enkele vaste dagen in het jaar nog extra beleving en betekenis.

INTERVIEW

"Dit boek moest er gewoon komen"

Anton van Delden over 25 jaar Stucgilde

Een kwart eeuw geleden richtten restauratiestukadoors het Neerlandsch Stucgilde op. Met één doel: bijzondere kennis over historisch stucwerk behouden en doorgeven. Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum verscheen het boek *Bijzonder Spraakmakend Stucwerk*. Geen jubileumuitgave vol nostalgie, maar een document waarin vakkennis, restauratieprojecten en praktijkervaringen zijn vastgelegd voor toekomstige generaties. De verhalen geven een prachtig beeld over een relatief kleine expertise in de grotere wereld van de afbouw. Voor NOA Magazine blikt Anton van Delden terug op 25 jaar Stucgilde, het ontstaan van het boek en de toekomst van het ambacht.

WAAROM MOEST DIT BOEK ER KOMEN?

"Eigenlijk omdat kennis anders verloren gaat," zegt Van Delden zonder aarzelen. "Vroeger hielden vakmensen veel kennis voor zichzelf en schreven bewust niets op. Kennis is macht, zo werd verondersteld. Maar als je kennis niet deelt, sterft die uiteindelijk met je mee. Dat vonden wij zonde."

Volgens hem groeide binnen het Stucgilde al langer het besef dat de opgebouwde ervaring moest worden vastgelegd. "We hebben in 25 jaar ontzettend veel kennis verzameld. Over technieken, materialen, restauraties en het opleiden van vakmensen. Op een gegeven moment vonden we dat we daar iets mee moesten doen. Ik schrok toen de gildebroeders mij vervolgens aankeken om het te gaan schrijven. Want ik wilde vroeger naar de stukadoorsschool, omdat ik daar niet werd beoordeeld op d's en t's, of opstellen hoefde te schrijven. Mijn lagere school was een drama. Maar nu heb ik een boek geschreven!" En het resultaat gaat veel verder dan een terugblik op de geschiedenis van het gilde.

"Het is geen jubileumboek geworden waarin we alleen vertellen hoe mooi het vroeger was. Het is vooral een boek geworden waar vakmensen iets aan hebben. Een boek om te bewaren, te gebruiken en door te geven." Hoewel het Stucgilde voortkomt uit de restauratiewereld, ziet Van Delden het boek nadrukkelijk breder. "Het gaat uiteindelijk over vakmanschap. Over hoe kennis wordt opgebouwd, hoe je problemen oplost en hoe je ervaring overdraagt. Dat is niet alleen interessant voor restauratiestukadoors. Daar kan iedere vakman iets van opsteken." >>

>> WAT KUNNEN LEZERS IN JULLIE BOEK VERWACHTEN?

"Het boek is opgebouwd uit vijf delen", legt Anton uit. "In principe kun je elk deel afzonderlijk lezen, al hopen we natuurlijk dat het uitnodigt om meerdere - liefst alle - delen tot je te nemen." In het boek komen bijzondere restauratieprojecten aan bod, maar ook de mensen achter het vak. "Onze beschermheer en restauratiearchitect Hans Vlaardingerbroek en zijn broer Pieter die architectuurhistoricus is, en ook gildevoorzitter Loïs Vlasblom, hebben meegeschreven aan het boek. En hulde aan Jet, de vrouw van gildebroeder René, die de eindredactie én vormgeving voor haar rekening heeft genomen. Bedank haar, want ze heeft twintigduizend woorden geschrapt. Ik heb namelijk de neiging af en toe wat uit te weiden." De samenwerking was een succes, want uit alles blijkt de boodschap dat een ambacht alleen blijft bestaan als iedere generatie bereid is de volgende generatie verder te helpen."

EVOLUEERT EEN AMBACHT PER GENERATIE MEE?

Als Van Delden terugkijkt ziet hij het vak sterk veranderen. "Vroeger was een stukadoor veel meer een allround vakman. Tegenwoordig is er meer specialisatie. Je kunt nu bijvoorbeeld een hele goede nadenvuller zijn. Of gevelisolatiespecialist. En kijk naar de logistieke uitdaging van een groot nieuwbouwproject; dat vergt een andere specialisatie

dan priegelwerk in een monumentaal pand. Dat het onderwijs zich daarop aanpast is op zichzelf niet verkeerd, maar daardoor verdwijnen sommige technieken naar de achtergrond. Iemand alleen maar een handeling aanleren, maakt het geen opleiding, daar komt ook kennis, ervaring en kunde bij kijken." Restauratiewerk vraagt volgens hem om een combinatie van vaardigheden die steeds zeldzamer wordt. "Je moet het niet alleen kunnen maken, maar ook begrijpen waarom iets ooit op die manier gemaakt is. Je hebt kennis van materialen nodig, van bouwgeschiedenis en van traditionele technieken. Theorie en praktijk moeten samenkomen."

WAT ONDERSCHIEDT EEN RESTAURATIESTUKADOOR VAN EEN STUKADOOR?

"Nou, laten we eerst benoemen dat we allemaal in dezelfde kuip roeren. Dat bindt ons stukadoors met elkaar. We maken allemaal mooie strakke wanden en kunnen allemaal een toiletje stukadoren. Uiteindelijk is dat de basis van iedere stucadoor met een c, ook van de restauratiestucadoor. Dit is even een zijpaadje, want Jet en ik hebben er voor het boek ook discussie over gehad: de moderne spelling is met een k, maar door de oorspronkelijke herkomst van het woord stucco kreeg ik mijn zin om in het boek te schrijven over stucadoor en stucwerk."

Anno 2026

Maar terug naar je vraag... een restauratiestukadoor word je niet in een paar jaar. Je moet veel zien, veel leren en ook fouten durven maken voordat je echt begrijpt wat je doet." Daarom is een gedegen opleiding zo belangrijk. Er rust een grote verantwoordelijkheid op ervaren vakmensen. Daarom zijn leermeesters zo belangrijk. Zij vormen de schakel tussen generaties. Dat kan nooit door YouTube filmpjes worden vervangen."

ZIJN DE GILDELEDEN DAAROM ZO ACTIEF IN DE PROMOTIE VAN HET VAK?

"Veel van onze leden zijn inderdaad actief betrokken bij opleidingen, bij het enthousiasmeren van vmbo-scholieren en hun ouders, het verzorgen van demo's en kennisuitwisseling. Dat doen we niet omdat het moet, maar omdat we weten dat het anders ophoudt. Het is ook regel 1 van onze gulden gilderegels: Ik zal te allen tijde het Stukadoorsvak en mijn vakken kennis uitdragen." Volgens Van Delden is vakmanschap meer dan techniek alleen. "Kijk naar de Italiaanse Meester stukadoors: die mannen piepen niet dat ze zes dagen twaalf uur werken en in de avond nog studeren. Er gaat écht veel tijd zitten in het leren van een waar ambacht. Als Meesterstukadoor moet je veel vlieguren hebben gemaakt, maar ook leren kijken, analyseren en nadenken. Dat zijn uiteindelijk de vaardigheden die het verschil maken en die je weer overdraagt op anderen die het ambacht willen leren."

WAT HOOP JE DAT DIT BOEK OVER TWINTIG OF VIJFTIG JAAR BETEKENT?

"Dat het nog steeds wordt gelezen", grinnikt Anton. "Maar serieus: ik hoop dat het mensen nieuwsgierig maakt. Dat

jonge vakmensen ontdekken hoe bijzonder dit werk eigenlijk is. En dat ervaren vakmensen er dingen in herkennen die ze vervolgens weer doorgeven aan anderen." Volgens hem is dat uiteindelijk de belangrijkste opdracht van het Stucgilde. "Een ambacht blijft bestaan zolang erover wordt gesproken, geschreven en geleerd. Ik ben blij dat ik een bijdrage heb kunnen leveren aan het gedachtegoed van oprichters Jaap Poortvliet en Hans Geerken; al bijna een halve eeuw geleden ontstond bij hen de uitgesproken wens om het Stucgilde op te richten. Hun passie en doorzettingsvermogen leidde er 25 jaar geleden toe dat ons gilde er ook écht kwam. Alleen daarom al moest dit boek er nu komen."

WAT ZOU JE JONGE VAKMENSEN WILLEN MEEGEVEN?

Daar hoeft Anton van Delden niet lang over na te denken: "Blijf nieuwsgierig. Blijf vragen stellen. En besef dat je nooit bent uitgeleerd. De mooiste vakmensen zijn niet degenen die denken alles te weten, maar degenen die iedere dag iets nieuws willen leren." ■

Bijzonder Spraakmakend Stucwerk

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Stucgilde verscheen het boek *Bijzonder Spraakmakend Stucwerk*. In vijf thematische hoofdstukken komen restauratieprojecten, technieken, vakmensen en de geschiedenis van het restauratiestukadoorsvak aan bod. Geen lesboek, maar juist iets om op vakantie te lezen. Niet alleen voor stukadoors, maar juist ook voor andere bouwprofessionals. Het boek laat zien hoe kennis wordt opgebouwd, gedeeld en doorgegeven aan nieuwe generaties. Je kunt voor € 29,95 een exemplaar bestellen via: www.noa.nl/nieuws/bijzonder-spraakmakend-stucwerk

Langdurig verzuim: voorkom dure missers

Een werknemer meldt zich ziek. In de meeste gevallen volgt herstel en een terugkeer naar het werk. Maar wat als het verzuim langer duurt? Of als er twijfel ontstaat over de ziekmelding? Tijdens de HR-bijeenkomst van Sector Grootbedrijven werd duidelijk dat de regels complex zijn en een verkeerde stap grote financiële gevolgen kan hebben.

Arbeidsrecht advocaat Jack Damen trapte de bijeenkomst af met een actuele casus: "Nederland speelt op zondagavond laat een wedstrijd op het WK. Maandagochtend meldt een werknemer zich ziek. De werkgever trekt de ziekmelding in twijfel. Maar wat nu?" Direct ontstond een levendige discussie en werd duidelijk dat een werkgever een ziekmelding niet mag beoordelen. "Dat kan alleen een bedrijfsarts", legde Damen uit. "Maar veel Arbodiensten kunnen pas na een paar weken een controle doen en dan is de werknemer allang weer aan het werk. Toch mag loondoorbetaling alleen worden stopgezet als een bedrijfsarts concludeert dat een werknemer niet arbeidsongeschikt is en de werknemer vervolgens niet verschijnt op het werk."

LOONOPSCHORTING OF LOONSTOP?

Het voorbeeld was voor Damen de aanleiding om uit te leggen wat het verschil tussen loonopschorting en loonstopzetting is, want in de praktijk ziet hij dat deze begrippen regelmatig door elkaar worden gehaald. Loonopschorting kan worden toegepast wanneer een werknemer niet voldoet aan controlevoorschriften. Bijvoorbeeld wanneer hij niet verschijnt bij de bedrijfsarts. Loonstopzetting gaat verder. Die kan worden ingezet wanneer een werknemer onvoldoende meewerkt aan zijn re-integratie, of passend werk weigert. Het verschil lijkt klein, maar juridisch is het essentieel. Als werkgever moet je eerst schriftelijk waarschuwen voordat je een dergelijke maatregel toepast.

LANGDURIGE ZIEKTE

Hoewel 'voetbalkaters' irritant zijn - ook voor de collega's die wél hun verantwoordelijkheid nemen en gewoon fris en fruitig op het werk verschijnen - ging de bijeenkomst vooral

over langdurige ziektegevallen en alle stappen die dan in het kader van de wet Poortwachter genomen moeten worden. Het loon van een zieke werknemer moet twee jaar worden doorbetaald en zowel werkgever als werknemer hebben de verplichting om aan re-integratie te werken. Soms is passend werk mogelijk, maar een werknemer die fysiek 'op is' kun je niet meer naar de bouwplaats terugsturen. Na 104 weken ziekte volgt dan normaal gesproken een WIA-beoordeling.

NA TWEE JAAR ZIEKTE HOUDT HET NIET OP

Jack Damen en Bernie van Megen gaven praktijkvoorbeelden waar werkgevers mee te maken kunnen krijgen. Steeds vaker zien ze dat zieke werknemers voor minder dan 35 procent arbeidsongeschikt worden verklaard. Dat komt omdat het UWV conform de WIA moet beoordelen en dan wordt niet naar de oude functie gekeken, maar naar wat een werknemer in theorie nog wél kan verdienen. Tegelijkertijd zijn de beperkingen van de werknemer dusdanig dat terugkeer in de oorspronkelijke functie niet te doen is, maar wordt er geen WIA-uitkering betaald. Dan ontstaan vaak ingewikkelde vraagstukken over passend werk, loonwaarde en eventuele beëindiging van het dienstverband.

SNELDIAGNOSTIEK

Tijdens de bijeenkomst werd meerdere keren gewezen op het belang van een goede medische onderbouwing. Pre-Sense heeft hiervoor voor medewerkers in de afbouw sneldiagnostiek ontwikkeld. Hierbij wordt vroegtijdig gekeken naar de medische situatie en de belastbaarheid van een werknemer. Hierdoor ontstaat meer duidelijkheid over de kans op herstel, duurzame inzetbaarheid en de verwachte uitkomst van een eventuele WIA-beoordeling.

MEER INFO

Op www.noa.nl staan verschillende artikelen over de sneldiagnostiek, orthopedische expertise, 60+regeling en transitievergoeding.

ORTHOPEDISCHE EXPERTISE

Een andere dienst van Pre-Sense is orthopedische expertise: werknemers, die problemen hebben met botten, gewrichten, spieren of pezen krijgen een uitgebreid onderzoek om enerzijds de functionele beperkingen vast te stellen en anderzijds de benutbare mogelijkheden te onderzoeken. Voor werkgevers kan dit helpen om tijdig een realistisch re-integratieplan op te stellen en onnodige discussies met UWV te voorkomen.

60-PLUSREGELING

Voor oudere werknemers die langdurig arbeidsongeschikt raken, kan de 60-plusregeling een belangrijke rol spelen bij het beperken van financiële risico's. Bernie van Megen benadrukte dat, zolang de regeling nog niet afgeschaft is (want daar debatteert de Kamer wel regelmatig over), werkgevers en werknemers de mogelijkheden van deze regeling moeten benutten. Een verzekeringsarts en arbeidsdeskundige van het UWV doen dan een versnelde WIA-beoordeling, waarmee arbeidsongeschikte werknemers een WGA 80-100 uitkering kunnen krijgen tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd.

UWV ONDER DRUK

Een terugkerend onderwerp was de grote druk op het UWV. Werkgevers ervaren ook flinke verschillen tussen regio's en vestigingen. "Let extra goed op bij de >>

>> UWV-kantoren in Eindhoven, Doetinchem en Dordrecht", meldde Bernie. Er zijn lange wachttijden én achteraf doorgevoerde correcties. Het is belangrijk om dossiers zorgvuldig op te bouwen en tijdig expertise in te schakelen. Zowel werkgever als werknemer kunnen benadeeld worden als er niet tijdig en slim gehandeld wordt.

TRANSITIEVERGOEDING

Een actueel aandachtspunt is de compensatieregeling voor transitievergoedingen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Werkgevers kunnen momenteel nog compensatie aanvragen voor betaalde transitievergoedingen. Het kabinet heeft echter aangekondigd deze regeling te willen beperken. Er

gaan ook geruchten dat vanwege bezuinigingen het maximumdagloon met 20% moet worden verlaagd. En dan staat ook nog het voornemen om de IVA af te schaffen in het regeerakkoord. Jack Damen en Bernie van Megen volgen deze discussie voor de sector uiteraard op de voet.

VOORKOMEN GOEDKOPER DAN GENEZEN

Wie bij langdurig verzuim te laat schakelt, loopt het risico op extra loonkosten, discussies met UWV en langdurige juridische procedures. Vroegtijdige diagnostiek, deskundige begeleiding en een goed dossier zijn daarom geen luxe, maar een investering die zich vaak terugverdient. ■

Agenda

23 SEPTEMBER

Verdiepingscursus Leermeester

In de cao-Afbouw is vastgelegd dat leermeesters tweejaarlijks verplichte bijscholing volgen. Tijdens deze bijscholingsdag komen de verplichte onderdelen aan bod, zodat je geregistreerd blijft in het Leermeesterregister. Daarnaast is er ruimte voor actuele vragen en praktijksituaties van deelnemers.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 09.00 tot 16.30 uur

22 & 29 oktober UITGELICHT

Training

Zicht op je leermeesterschap

Neem jij je leermeestertaak serieus? Deze training leer je hoe je een actuele, geheel vernieuwde basis legt voor een succesvolle invulling van jouw leermeesterschap en van de 'opleidingscyclus' van je leerling.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 09.00 tot 16.30 uur

1 OKTOBER

Bijeenkomst Jong Talent

Ben jij klaar om slimmer te werken, meer overzicht te creëren en minder geleefd te worden door de waan van de dag? Kom dan donderdag 1 oktober naar deze inspirerende workshop.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 14.00 tot 20.30 uur

15 OKTOBER

Cursus Basiskennis Natuursteen

Maak kennis met de wondere wereld van de vele natuursteensoorten. Er wordt aandacht gegeven aan de ontstaanswijze en petrologie en natuurlijk ook aan de toepassings- en verwerkingsmogelijkheden. Deze cursus is een must voor iedereen die werkzaam is in de natuursteenbranche.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 16.00 tot 20.00 uur

Bekijk de complete agenda voor cursussen, trainingen & bijeenkomsten.

VOOR INSCHRIJVEN
& MEER INFORMATIE:
SCAN DE QR-CODE

www.noa.nl/nl/agenda

Wetswijzigingen per 1 juli 2026: dit is relevant voor afbouwbedrijven

Per 1 juli 2026 is er weer het een en ander aan wet- en regelgeving veranderd. Niet iedere wijziging geldt voor elk bedrijf, maar het is verstandig om te controleren welke zaken relevant zijn voor jouw bedrijfsvoering.

Tachograafplicht

Per 1 juli 2026 geldt de slimme tachograaf type 2 ook voor lichte voertuigen vanaf

2.500 kg die internationaal goederen vervoeren. Rij je alleen in Nederland, dan geldt deze verplichting niet. Voor bedrijven die hun voertuig alleen gebruiken om naar een klant of bouwplaats te rijden, kunnen uitzonderingen gelden. Check bijvoorbeeld de verplichtingen als je met een bedrijfsbus en aanhanger naar een klus in het buitenland rijdt.

Nieuwe VCA-eisen voor bedrijfscertificering

Dit is geen wetswijziging, maar wel belangrijk voor gecertificeerde afbouwbedrijven.

Vanaf 1 juli 2026 geldt VCA 2026/6.1. Audits worden nu uitgevoerd volgens het nieuwe schema, met meer aandacht voor veiligheidscultuur, leiderschap, risicobewustzijn en naleving van wet- en regelgeving.

Vrachtwagenheffing

Nederland heeft per 1 juli 2026 de vrachtwagenheffing ingevoerd. Eigenaren van vrachtwagens in de voertuigcategorieën N2 en N3, met een technische maximummassa van meer dan 3.500 kg, betalen dan per gereden kilometer op snelwegen en enkele provinciale en gemeentelijke wegen. Voor gewone bestelauto's geldt dit niet, maar wel voor zwaardere voertuigen. Voor deze voertuigen is een werkend tolkastje nodig.

Strengere regels voor telemarketing

Bedrijven mogen consumenten sinds 1 juli 2026 niet meer ongevraagd bellen voor commerciële aanbiedingen, ook niet als zij klant zijn of klant zijn geweest. Dit raakt vooral bedrijven die actief telefonisch particuliere klanten benaderen voor vervolgoeddrachten. Bellen mag alleen nog met toestemming of binnen de toegestane uitzonderingen.

Cyberbeveiligingswet

De Cyberbeveiligingswet, de Nederlandse uitwerking van NIS2, moet nog door de Eerste Kamer, maar zal ook z.s.m. in werking treden. De wet geldt vooral voor vitale en belangrijke sectoren, maar kan indirect relevant zijn voor afbouwbedrijven die werken voor opdrachtgevers in zulke sectoren. Dan kun je te maken krijgen met aanvullende eisen voor digitale veiligheid.

Minimumloon stijgt

Het wettelijk minimumuurloon is per 1 juli 2026 verhoogd naar € 14,99 bruto per uur voor werknemers van 21 jaar en ouder. Ook de minimumjeugdlonen stijgen mee. Dit kan relevant zijn als je vakantiewerk aanbiedt. Voor vaste en tijdelijke werknemers gelden natuurlijk gewoon de cao-lonen.

Let op: WTTA volgt later

De Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten gaat pas later gelden. Toch is dit nu al relevant voor bedrijven die personeel in- of uitlenen.

Op www.noa.nl kun je per onderwerp meer details lezen over de wijzigingen.

Van de directeur

WILBERT SCHELLENS

Kansen creëren

En weer zijn er 14 geslaagden voor de ondernemersopleiding van NOA. 14 jonge ondernemers of aankomend ondernemers, die zich realiseren dat ondernemerschap ook een vak is. Net als het vakmanschap, vaak zelfs ambacht, van de stukadoor, plafond- en wandmonteur, vloerenlegger of natuursteenbewerker. Het runnen van je eigen bedrijf vraagt om additionele skills. En die skills leer je (ook) bij NOA. NOA helpt ondernemers om kansen te creëren.

w.schellens@noa.nl
wilbert_schellens

Het is een van de voorbeelden van dienstverlening, die niet bij ieder NOA-lid bekend is. Dat geldt helaas voor meer dienstverlening. In de vele gesprekken die ik en mijn collega's voeren met leden krijgen we regelmatig te horen 'doen jullie dat ook allemaal?'. Vandaar dat ik in deze column maar eens aandacht besteed aan de dienstverlening van NOA. Niet om ons zelf op de borst te kloppen, maar meer omdat ik constateer dat we vaak meer kunnen betekenen voor leden dan de leden vaak denken.

De focus ligt vaak op de lobby-onderwerpen, regelgeving, arbeidsomstandigheden, CAO enzovoort. Maar een brancheorganisatie is meer dan alleen lobby. Sterker nog, de basis ligt ergens anders. Als brancheorganisatie voor mkb-ondernemers probeer je de sector en daarmee de leden in een zo goed mogelijke uitgangspositie te brengen om te kunnen ondernemen. We gaan niet op de stoel van de ondernemer zitten, maar proberen wel de positie van de ondernemer te versterken.

Informatieverstrekking, dienstverlening en opleiden spelen daar een cruciale rol in. Tot en met het pakket aan financiële voordelen dat we als NOA vanuit de collectiviteit hebben geregeld voor de leden. En daar wringt de schoen een beetje. We merken vaak dat veel ondernemers niet precies weten wat NOA allemaal doet. Dat is geen verwijt; het is begrijpelijk dat u niet elke nieuwsbrief tot de laatste komma leest. U heeft tenslotte een bedrijf te runnen. Maar het betekent wél

dat wij de uitdaging hebben om onze activiteiten nog beter voor het voetlicht te brengen. Want wie weet wat er mogelijk is, kan er ook gebruik van maken. Hopelijk helpt deze column daar een klein beetje bij.

Overigens geldt dat ook voor nog een pijler onder de brancheorganisatie NOA. Die pijler is vaak de meest onderschatte: elkaar ontmoeten. De bijeenkomsten van NOA zijn geen verplichte borrels, maar plekken waar ondernemers elkaar herkennen en kennis delen. Waar je hoort dat anderen tegen dezelfde uitdagingen aanlopen. Waar samenwerkingen ontstaan, ideeën worden uitgewisseld en soms zelfs nieuwe bedrijven worden geboren. In een sector die vaak versnipperd is, creëert NOA verbinding.

Dan terug naar de ondernemersopleiding. Dat is namelijk een mooi voorbeeld van hoe al deze activiteiten samenkomen. Wat begon als een antwoord op de vraag hoe (jonge) ondernemers sterker kunnen starten, groeide uit tot een succesvol jaarlijks terugkerend initiatief van de vereniging. De opleiding combineert theorie met praktijk, bedrijfsvoering met vakkennis, en vooral: ondernemers met elkaar. Deelnemers leren niet alleen van docenten, maar ook van collega-ondernemers. Het netwerk dat daar ontstaat, werkt nog jaren door. De ondernemersopleiding laat zien wat NOA in essentie doet: kansen creëren. Niet door te beloven dat ondernemen makkelijk wordt, maar door te zorgen dat niemand het alleen hoeft te doen. ■

Vakantieregeling

2027 (advies)

De officiële bouwvakvakantie bestaat al jaren niet meer. Toch worden in de bouw de deuren nog vaak collectief gesloten. Dit vakantie-advies is gebaseerd op adviesdata van het ministerie van OCW. Sommige scholen kunnen afwijken van de data; controleer dit om teleurstellingen te voorkomen.

Voorjaarsvakantie (krokusvakantie)

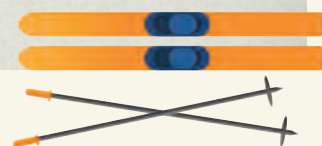
Regio Zuid:

- Maandag 15 februari t/m vrijdag 19 februari 2027 (week 7)

Regio Noord & Midden:

- Maandag 22 februari t/m vrijdag 26 februari 2027 (week 8)

In 2027 valt carnaval op zondag 7 februari t/m dinsdag 9 februari 2027

Najaarsvakantie (herfstvakantie)

Regio Noord en Midden:

- Maandag 18 oktober t/m vrijdag 22 oktober 2027 (week 42)

Regio Zuid:

- Maandag 25 oktober t/m vrijdag 29 oktober 2027 (week 43)

Meivakantie

Alle regio's:

- Maandag 26 april t/m vrijdag 30 april 2027 (week 17). Scholen kunnen dit eventueel met een week uitbreiden.

Bouwvakvakantie

Regio Noord:

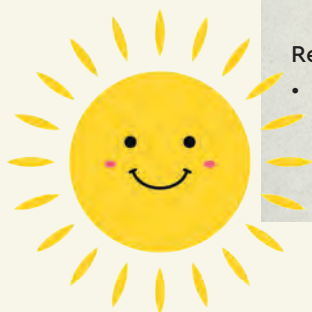
- maandag 26 juli t/m vrijdag 13 augustus 2027 (week 30 t/m 32)

Regio Midden:

- maandag 2 augustus t/m vrijdag 20 augustus 2027 (week 31 t/m 33)

Regio Zuid:

- maandag 9 augustus t/m vrijdag 27 augustus 2027 (week 32 t/m 34)

Feestdagen 2027

Nieuwjaarsdag:

vrijdag 1 januari 2027

Hemelvaartsdag:

donderdag 6 mei 2027

Pasen:

zondag 28 maart en maandag 29 maart 2027

Pinksteren:

zondag 16 mei en maandag 17 mei 2027

Koningsdag:

dinsdag 27 april 2027

Kerstdagen:

zaterdag 25 december en zondag 26 december 2027

Bekijk het volledige vakantie-advies 2026 en 2027

DOWNLOAD HET
VAKANTIEADVIES
VOOR 2026 EN 2027:
SCAN DE QR-CODE

www.noa.nl/vakantieadvies

FAVORIETE VAKANTIEBESTEMMING

"Ik hoop dat ik die aankomende zomer ga bezoeken. We gaan met z'n tweeën een rondreis maken door Vietnam en proberen de cultuur van dit land te proeven."

FAVORIETE WERKPLEK

"Mijn favoriete werkplek blijft het kantoor. Daar werk ik samen met collega's, schakelen we snel en bespreken we projecten om te kijken wat technisch mogelijk is. Tegelijkertijd ben ik ook graag op de bouwplaats te vinden. Daar beoordeel ik de voortgang, productie en veiligheid. Ook samen met onze opdrachtgevers concepten bespreken en verder optimaliseren. Dat geeft mij veel energie."

"Maar er is nog een plek waar ik graag ben. Een plek om aan het einde van de dag alles af te sluiten en vooruit te denken over de komende dagen, weken en jaren. Dat moment kan net zo goed plaatsvinden bij een zonsopkomst als aan het einde van de dag. Even de tijd nemen om nieuwe ideeën te laten ontstaan. En eerlijk is eerlijk, soms hoort daar ook iets lekkers als beloning bij."

FAVORIETE VERVOERMIDDEL

"Deze staat op het lijstje voor m'n hobby: de jacht. Een kleine terreinauto om overal door de bossen en paden te kunnen rijden. Verder rondom huis alles heerlijk met de fiets, we zitten al genoeg in de auto voor het werk."

FAVORIET TELEFOON APP

"Ik heb geen speciale favoriete app. Af en toe die mobiel eens opzij leggen aangezien het een stoorzender kan zijn als je geconcentreerd bezig bent. Anderzijds kunnen we ook niet meer zonder."

FAVORIETE GEREEDSCHAP

"Dat is toch wel mijn laptop, telefoon en iPad. Je hebt alles binnen handbereik om snel te kunnen schakelen tussen opdrachtgever en toeleveranciers."

MEEST GEBRUIKTE EMOTICON

"Dat zijn er twee. Beide emoticons gebruik ik om mezelf uit te drukken, ergens akkoord op te geven of tevreden mee te zijn. Direct hierna staan de emoticons voor als ik ergens niet tevreden mee ben, maar die laat ik maar achterwege."

GUILTY PLEASURE

"Heerlijk om ieder jaar weer die ultieme kick op te zoeken. Een vrije val van bijna een minuut en met zo'n 200 km/u naar beneden. Een ervaring die elke keer weer voor een enorme adrenalineboost zorgt. Absoluut een aanrader. Al moet ik erbij zeggen dat het behoorlijk verslavend kan werken."

Must Haves

De persoonlijke favorieten van BN'ers

Jos Kamp

Operationeel directeur bij Boeve Afbouw. 46 jaar, vader van drie mooie kinderen. Sinds 1 april woonachtig in zijn volledig gerenoveerde jaren '30 woning te Almelo.

In deze rubriek kom je elke uitgave iets meer te weten over een BN'er (Bekende NOA'er) en mensen die je regelmatig bij NOA tegenkomt. Dit magazine de favorieten van Jos Kamp, die je bij bijeenkomsten van NOA Sector Grootbedrijven, de hoofdsector Plafond- & Wandmontage, de hoofdsector Stukadoors & Afbouw en de hoofdsector Vloeren & Terrazzo kunt tegenkomen.

Jos geeft het stokje door aan Colin Bouwhuis van Ter Woerds Afbouw B.V.

Bouwvak?

Voor dieven begint het werk nu pas

Criminaliteit op de bouwplaats is allang niet meer alleen een probleem van grote infrastructurele projecten of bouwplaatsen vol zwaar materieel. Ook afbouwbedrijven krijgen ermee te maken. Denk aan gereedschap, accu's, kabels, materialen, aanhangers en pas geleverde spullen die tijdelijk op of rond een project blijven staan. Zeker richting de vakantieperiode, wanneer bouwplaatsen langer onbezet zijn, neemt het risico toe.

Uit het net verschenen BauWatch Crime Report 2026 blijkt dat 46 procent van de Nederlandse bouwprofessionals aangeeft dat projecten vertraging oplopen door criminaliteit. Opvallend is vooral dat die vertragingen langer worden. Van de projecten met vertraging loopt 36,9 procent drie tot vier weken uit. In bijna de helft van de gevallen moet gestolen

materiaal worden vervangen. Koperdiefstal wordt door 54,6 procent genoemd, staaldiefstal door 29 procent. Tegelijkertijd daalt de diefstal van hout, brandstof en klein gereedschap iets. De aard van de diefstal verschuift dus.

"Criminelen nemen minder vaak mee wat voor het grijpen ligt en richten zich juist op materialen met hoge waarde en

grote impact op het project", zegt André ten Bloemendal, Algemeen Directeur van BauWatch. Volgens hem is vooral de gevolgschade relevant. "De ernst van de incidenten neemt niet per se toe, maar de ernst van de gevolgen wel. Als cruciale materialen verdwijnen, raakt dat direct de planning van een project."

CONTROLE IS LASTIG

Voor afdouwbedrijven zit het risico vaak in een andere hoek dan bij hoofdaannemers. Zij komen op een project wanneer het pand nog niet af is, maar er wél steeds meer waarde binnen staat. Gereedschap, accu's, profielen, kabels, plafondelementen, afwerkmaterialen en installatiedelen liggen soms verspreid over verschillende ruimtes. Bovendien werken er vaak meerdere partijen tegelijk. Dat maakt controle lastig.

Peter Schoonderwoerd van de NOA Verzekeringdienst herkent het beeld. "Er gebeurt zeker nog wel eens wat", zegt hij over diefstal in de afdouw. Verzekeren kan, maar eenvoudig is het niet altijd. "Bij diefstal gaat het vaak om diefstal na braak. Blote diefstal is meestal niet verzekerd. En je moet je schade altijd kunnen aantonen. Dat lukt niet altijd in deze branche." Volgens Schoonderwoerd is preventie daarom minstens zo belangrijk als de polis. "Hoe meer preventieve maatregelen er zijn, hoe meer een verzekeraar daar rekening mee kan houden. Maar op een bouwplaats houdt preventie op een gegeven moment ook een keer op."

VOORAF NADENKEN

Juist daarom pleit BauWatch voor een eerdere en meer praktische benadering. Niet pas beveiligen na een incident, maar vooraf nadenken over opslag, toegang en monitoring. Youri Tabelaing, beveiligingsdeskundige bij BauWatch, ziet dat het in de aanloop naar de bouwvak vaak misgaat. "Dan wordt in de laatste week of zelfs de laatste dagen nog gedacht: o ja, hoe zit het eigenlijk met de beveiliging? Maar als een terrein langere tijd onbewaakt is, weet je na de vakantie nooit waar je aan toe bent."

Voor afdouwbedrijven is de les helder: spreek met de hoofdaannemer en andere onderaannemers af wie waarvoor verantwoordelijk is, waar waardevolle spullen worden opgeslagen en wie bereikbaar is bij incidenten. Want als spullen verdwijnen, is de schade niet alleen materieel. Een zzp'er zonder gereedschap kan niet werken. Een onderaannemer die opnieuw moet inkopen, ziet zijn marge verdampen. En een project dat stilvalt, raakt uiteindelijk de hele keten. ■

VAKANTIECHECKLIST

Met deze checklist verklein je de kans op diefstal, stilstand en verrassingen na de vakantie.

- Sluit terrein, hekken en poorten goed af.
- Beperk toegang tot het minimum.
- Neem sleutels, pasjes en codes in.
- Berg koper, kabels, staal en gereedschap veilig op.
- Vergrendel machines en voertuigen.
- Beveilig recente leveringen extra.
- Controleer camera's, verlichting en bebording.
- Zorg voor monitoring buiten werktijd.
- Stem afspraken af met hoofd- en onderaannemers.
- Leg vast wie bereikbaar is bij incidenten.
- Doe een laatste veiligheidsronde.
- Vertrek pas als alles klopt.

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

Bereid je voor op een bezoek van de Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie houdt bij natuursteenbedrijven inspecties op blootstelling aan respirabel

kristallijn silica (RKS), beter bekend als kwartsstof. In onderstaande checklist vind je de belangrijkste punten waar inspecteurs op letten:

1. RI&E, het addendum als je 25 werknemers of meer hebt en een RKS-paragraaf (waarin staat beschreven wat het risico is van respirabel kristallijn silica en waar de taken/werkplekken in beeld worden gebracht waar dit risico aanwezig is).
2. Blootstellingsbeoordeling RKS (art. 4.2 Arbobesluit): onderbouwing met persoonlijke RKS-metingen (of deugdelijke analyse door arbeidshygiënist). Benoem taak, duur, frequentie, worst-case scenario.
3. Plan van Aanpak: maatregelen, verantwoordelijken, termijnen, status.
4. Maatregelen op de vloer (feitelijk aantoonbaar):
 - Natzagen/natslijpen waar relevant;
 - Bronafzuiging/CNC-omhulling;
 - Niet blazen/bezemen; wel stofzuigen (juiste klasse) en nat reinigen;
 - Werkplekindeling/afscherming;
 - Onderhoud/keuringen (logboeken) van afzuiging/machines.
5. PBM: type masker/filters, fit/uitgifte, onderhoud; instructie + registratie.
6. Voorlichting & instructie: toolbox-registraties, taak-instructies, onboarding.
7. Materiaaloverzicht: wat bewerk je (graniet/kwartziet/keramiek/composiet) + % kwarts indien bekend (datasheets/technische bladen).
8. (Optioneel): sensor-/fijnstofdata als monitoring/alarmering (niet voor toetsing RKS-grenswaarde). ■

Meer info: www.noa.nl

Cursus Basiskennis Natuursteen

Maak 15 oktober a.s. van 16.00 uur tot 20.00 uur kennis met de wondere wereld van de vele natuursteensoorten. Er wordt aandacht gegeven aan de ontstaanswijze en petrologie en natuurlijk ook aan de toepassings- en verwerkingsmogelijkheden. Aan de hand van diverse praktijkvoorbeelden en afbeeldingen ontdek je deze cursus de kracht van natuursteen. Deze cursus is een must voor iedereen die werkzaam is in de natuursteenbranche, van natuursteenbewerker tot verkoper en van administratief medewerker tot eigenaar. Ook voor restauratiebedrijven en architecten is dit een zeer waardevolle aanvulling voor kennis van natuursteen.

Inschrijven: www.noa.nl/agenda

AGENDA

21 T/M 25 SEPTEMBER

Cersaie

Internationale vakbeurs voor keramische tegels en badkamermeubels.

BolognaFiere Bologna - Italië

22 T/M 25 SEPTEMBER

MARMOMAC

Marmomac is dé natuursteenbeurs van Europa.

Verona - Italië

www.marmomac.com

24 SEPTEMBER

NOA Natuursteenborrel

Meld je aan voor de Anne Krikke Natuursteenpenning

De Anne Krikke Natuursteenpenning staat voor waardering van passievol vakwerk in de natuursteenbranche en is dé onderscheiding voor projecten die uitblinken in vakmanschap en creativiteit. Alle steenhouwers en natuursteenbedrijven uit Nederland kunnen projecten indienen. Wij zijn op zoek naar werkstukken waaruit het vakmanschap van bewerken van natuursteen blijkt. Heb of ken jij een echt natuursteenproject wat deze eer verdient? Meld het project snel aan.

Meer info: www.natuursteenpenning.nl ■

Natuursteenborrel

NOA en begunstigd lid KGS Diamond nodigen alle natuursteenbedrijven in Nederland uit voor de traditionele Natuursteenborrel in Verona. Kom donderdag 24 september van 15.00 - 17.00 uur langs voor een hapje, een drankje en goede gesprekken op de stand van KGS Diamond! Je kunt je aanmelden via www.noa.nl/agenda ■

Dag uit met de Steenhouwersopleiding

Corry Kussendrager heeft met de leerlingen van de steenhouwersopleiding een fantastische dag gehad. Ze zijn in de watten gelegd door Johan en Rutger van Carrières du Hainaut. Ze hebben een explosie mogen meemaken en zijn een stuk de put in gereden. Wauw!

Wat ons opvalt op social media

B-leaf

Fabrieksbezoek: Vereniging voor Gietdekvloeren 🏭

De branchevereniging voor gietdekvloeren is bij ons op bezoek geweest in de fabriek.

De beweging naar meer houtbouw vraagt om innovatie op veel verschillende gebieden. Ook in de wereld van gietdekvloeren liggen mooie kansen om mee te ontwikkelen. Want bouwen met hout vraagt soms om andere oplossingen dan we gewend zijn. 🌱

Dankjewel dat jullie zijn langsgekomen en voor het open gesprek en meedenken Vereniging voor Gietdekvloeren. Samen komen we verder!

 B-leaf

Gepla bv

Afgelopen week hebben 3 collega's van Gepla BV meegedaan aan de Triathlon Stein! Namens Team Gepla heeft Norbert Dieteren 10 kilometer gelopen, Hans Rietveld heeft 40 kilometer gefietst en Wiljo Mackus heeft 1500m gezwommen. Niet zonder succes, want de heren hadden een podiumplek en zijn als 3^e geëindigd! Klasse gedaan mannen! 🏆

 Geplabv

Simon Schot

Vandaag kregen een mooie bos bloemen van Stichting Gevel Garantie. Wij mogen als Schot Gevelisolatie bv tot de top 3 behoren in 2025 voor de meest aangemelde werken. Het biedt voor onze klanten en opdrachtgevers een zekerheid dat er kwaliteit wordt geleverd met 10 jaar verzekerde garantie.

 Simon Schot

Slotboom Steenhouders

Wij mochten 20 enthousiaste medewerkers van de Bonth van Hulten (Koninklijke VolkerWessels) ontvangen voor een dagje "natuursteen in de praktijk". Na een korte duik in het ontstaan van natuursteen, de winning en alles wat erbij komt kijken bij monumentale restauraties, gingen de handen uit de mouwen. In onze steenhoudery kregen de deelnemers een mini-opleiding in het echte vakwerk. Onder het toezien van onze steenhouders werd er fanatiek gefrijnd, gejoet en gerepareerd - en dat ging verrassend goed! Het resultaat? Veel mooie (en soms creatieve 😊) werkstukken, nieuwe respect voor het ambacht én vooral een hele gezellige dag. De Achterhoekse Noaberschap en de Bourgondische Brabantse gezelligheid bleken een gouden combinatie. Kortom: geslaagd, leerzaam en zeker voor herhaling vatbaar!

 Slotboom Steenhouders

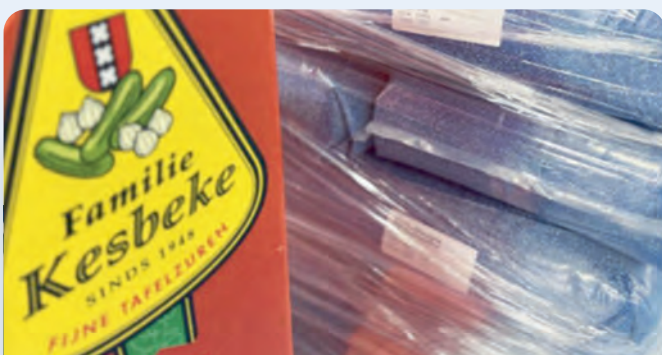

Gerwin Alting

Samen met leden van de NOA in Enschede weer even terug geweest in villa Schuttersveld.

Na mijn restauratiewerkzaamheden in 2024 niet weer terug geweest in de villa. Mooi om het eindresultaat te zien nu alles geschilderd en ingericht is.

 Gerwin Alting

Tim Huijbregts

En we zijn los! 🍷👏

#vloerrenovatieXXL #huijbregtsfloorsystems X #teamKesbeke

We gaan er weer wat moois van maken!

Oos Kesbeke Camiel Kesbeke Kesbeke fijne tafelzuren

 Tim Huijbregts

Michael van Leeuwen

Zes maanden geleden hing ik mijn uniform definitief in de kast. Eerlijk gezegd dacht ik lange tijd dat ik vooral goed was in één ding: politiemann zijn. Afgelopen vrijdag stond ik tijdens het examen van de Ondernemersopleiding van de NOA Afbouw niet namens mezelf, maar namens ons bedrijf te presenteren. Een bijzonder moment, omdat het laat zien hoeveel er in korte tijd kan veranderen. Als iemand mij een paar jaar geleden had verteld dat ik dit zou doen, had ik waarschijnlijk "nee joh." gezegd. Toch laat deze ervaring zien dat we vaak veel meer kunnen dan we zelf denken. Vaardigheden die ik bij de politie heb ontwikkeld zoals: communiceren, analyseren, leiding nemen, omgaan met druk en mensen verbinden, blijken ook buiten het politiewerk van grote waarde te zijn. Ik voel me nog altijd een politiemann. Maar deze afgelopen 6 maanden hebben mij geleerd dat groei begint op het moment dat je bereid bent een nieuwe uitdaging aan te gaan.

 Michael van Leeuwen

Jouw bericht ook op deze pagina? Tag ons in jouw bericht!

 @NOA-afbouw

 @noaafbouw

 @noa-afbouw

Cyberveiligheid? Dat is toch iets voor grote bedrijven...

Vanuit mijn functie bij de NOA Verzekeringsdienst krijg ik regelmatig vragen over verzekeringen. Vaak gaan die over aansprakelijkheid, bedrijfsauto's of arbeidsongeschiktheid. Maar de laatste tijd merk ik dat er steeds vaker vragen binnenkomen over cybercriminaliteit en cyberverzekeringen.

Tekst: Peter Schoonderwoerd van NOA Verzekeringsdienst/Fidus - **Bel:** 030-2549114 **Mail:** peter.schoonderwoerd@fidus.nl

En eerlijk gezegd begint zo'n gesprek bijna altijd hetzelfde.

"Peter, wij zijn een afbouwbedrijf. Geen bank of multinational. Waarom zou iemand ons hacken?" Een begrijpelijke gedachte. Maar ook een gedachte die inmiddels achterhaald is.

Cybercriminelen richten zich allang niet meer alleen op grote organisaties. Juist mkb-bedrijven zijn een aantrekkelijk doelwit. Niet omdat ze miljoenen op de bank hebben staan, maar omdat ze vaak beschikken over klantgegevens, offertes, facturen, salarisadministraties en toegang tot systemen van opdrachtgevers. Bovendien is de digitale beveiliging bij kleinere bedrijven niet altijd even uitgebreid als bij grote organisaties. Dat maakt een cyberaanval soms makkelijker dan veel ondernemers denken.

Daar komt nog iets bij. We hebben de nieuwe Cyberbeveiligingswet, de Nederlandse uitwerking van de Europese NIS2-richtlijn. Daarmee wordt cybersecurity nadrukkelijk een verantwoordelijkheid van bestuurders en directies. Cyberveiligheid is niet langer uitsluitend een onderwerp voor de IT-afdeling of de externe systeembeheerder. Van bestuurders wordt verwacht dat zij aantoonbaar aandacht besteden aan digitale risico's en passende maatregelen nemen.

Nu hoor ik sommige lezers denken: mooi verhaal, maar die wet geldt toch niet voor mijn afbouwbedrijf? Waarschijnlijk niet rechtstreeks. De wet richt zich vooral op organisaties die door de overheid zijn aangemerkt als 'essentiële' of 'belangrijke' entiteiten, zoals bedrijven in de energievoorziening, infrastructuur, zorg, transport en digitale dienstverlening. Toch betekent dat niet dat je er niet mee te maken krijgt. Deze organisaties worden namelijk

ook verantwoordelijk voor de veiligheid van hun toeleveringsketen. Daardoor zullen opdrachtgevers steeds vaker vragen stellen aan leveranciers en onderaannemers over hun digitale beveiliging. Hoe zijn systemen beschermd? Zijn medewerkers bewust van cyberrisico's? Is er een plan als er iets misgaat? Met andere woorden: ook als je zelf niet onder de wet valt, kun je er via klanten en opdrachtgevers alsnog mee geconfronteerd worden.

Wat mij opvalt, is dat ondernemers cybercriminaliteit vaak nog zien als een technisch probleem. Terwijl het uiteindelijk

vooral een bedrijfsrisico is. Want wat gebeurt er als je administratie een week - of weken - niet bereikbaar is? Als facturen niet meer verstuurd kunnen worden? Of als klantgegevens op straat belanden? Dat zijn situaties die direct gevolgen hebben voor de continuïteit van je onderneming. Juist daarom

besteden wij vanuit de NOA Verzekeringsdienst steeds meer aandacht aan cyberverzekeringen. Niet omdat een verzekering een cyberaanval voorkomt. Dat doet een brandverzekering tenslotte ook niet bij brand. Maar wanneer het misgaat, is snelle hulp cruciaal. Een goede cyberverzekering biedt niet alleen dekking voor financiële schade, herstelkosten en omzetverlies, maar geeft ook direct toegang tot specialisten die helpen bij het herstellen van systemen, het beperken van schade en het begeleiden van communicatie naar klanten en betrokken partijen.

Mijn advies is daarom simpel. Stel jezelf eens de vraag: wat gebeurt er morgen als mijn bedrijfssystemen niet meer toegankelijk zijn? Kun je die vraag niet direct beantwoorden, dan is het misschien tijd om eens kritisch naar je cyberveiligheid te kijken en eens met de NOA Verzekeringsdienst te bellen. ■

“Waarom zou iemand ons hacken?”

Verenigingsnieuws

NIEUWE LEDEN

Holland Vloer Techniek B.V.

Noorderkijl 17
9571 AR 2e Exloërmond
www.hollandvloertechniek.nl

Jan de Jong plafond en wand B.V.

Sleeweg 8
8431 NN Oosterwolde
www.jandejongplafondenwand.nl

Kwaliteit Afwerkvloeren

Krombekstraat 222
1104 KT Amsterdam
020 - 600 95 32

Protech Flooring B.V.

Planckstraat 37
3316 GS Dordrecht
www.vloeregaal.nl

Skledar Natuursteen BV

Energieweg 1
5145 NW Waalwijk
www.skledarnatuursteen.nl

Strak Stucwerken B.V.

Gabriël Metzstraat 46F
2316 AJ Leiden
www.strakstucwerken.nl

VDE Stucdesign

Mierloseweg 146
5666 KD Geldrop
www.vde-stucdesign.nl

NIEUW HOOFDBESTUURSLID

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 25 juni is Koen Schelling, van Schema Afbouw B.V. uit Berkel en Rodenrijs, benoemd als hoofdbestuurslid namens de hoofdsector Plafond- & Wandmontage. Met zijn benoeming volgt hij Sidney Haarmans op, die zich de afgelopen jaren voor deze sector heeft ingezet.

IN MEMORIAM

† 28 april 2026
Aad Jan Swaalf
– oud-bestuurslid
hoofdsector Natuursteen

UITGELICHT

Skledar Natuursteen BV

Vakmanschap in natuursteen zit bij Skledar Natuursteen al generaties lang in de familie. De passie voor het ambacht gaat terug tot de vader en grootvader van eigenaar Hermann Skledar, die beiden een steenhouwerij hadden. Na de overname van Roitero in 2001 ontstond Skledar Natuursteen. Sinds de verhuizing naar een ruim en modern bedrijfspand in 2009 combineert het bedrijf traditioneel vakmanschap met geavanceerde technieken, waaronder een 5-assige CNC-machine. In de eigen werkplaats worden dagelijks maatwerkoplossingen van natuursteen gerealiseerd voor toepassingen in en rondom de woning.

Een diploma halen zonder van de bouwplaats te verdwijnen

De afbouw heeft vakmensen nodig. Dat is geen nieuws voor ondernemers die al langer zoeken naar stukadoors, dekvloerenleggers, natuursteenbewerkers of plafond- en wandmonteurs. Toch ligt er volgens Patrick Vos, leerambassadeur Afbouw bij Savantis, ook een kans. Niet alleen bij jongeren die via het reguliere mbo instromen, maar juist ook bij werkenden en zij-instromers die al op de arbeidsmarkt actief zijn.

"Je ziet een tendens op de arbeidsmarkt", zegt Vos. "Er is een groep mensen die door automatisering en AI in beweging komt. Voor de afbouw, waar de tekorten groot zijn, biedt dat kansen. De vraag is: hoe kunnen zij-instromers in de afbouw aan de slag, mét een diploma?" Dat laatste is belangrijk. Want wie vakmensen wil aantrekken, moet niet alleen een baan bieden, maar ook

perspectief. Een erkend mbo-diploma of mbo-certificaat geeft nieuwe medewerkers houvast, maakt hen breder inzetbaar en helpt werkgevers om vakmanschap aantoonbaar te borgen.

FLEXIBEL TRAJECT

Juist daar komt De Vakopleiding in beeld. De Vakopleiding, een initiatief van Savantis, verzorgt flexibele mbo-

trajecten voor specialistische beroepen in onder meer de afbouw. Denk aan Plafond- en wandmonteur, Dekvloerenlegger en Leidinggeven in de Afbouw. De trajecten zijn bedoeld voor werkenden, zij-instromers en deelnemers die in hun eigen regio niet altijd terecht kunnen bij een ROC, bijvoorbeeld omdat er te weinig studenten zijn om een klas te formeren. De noodzaak daarvan blijkt ook uit landelijke cijfers. In het schooljaar 2024/2025 telde de kwalificatie Plafond- en Wandmonteur volgens SBB slechts vijf inschrijvingen, verdeeld over twee onderwijsinstellingen. Voor Dekvloerenlegger stonden in datzelfde overzicht helemaal geen inschrijvingen geregistreerd. Dat zegt niet dat er geen behoefte is aan deze vakmensen. Integendeel. Het laat vooral zien hoe kwetsbaar kleine vakopleidingen zijn binnen het reguliere mbo-stelsel.

"De derde leerweg is echt gericht op zij-instroom", zegt Vos. "Die is extreem flexibel. Het vraagt wel discipline van de deelnemer, want het is vaak veel zelfstudie. Het leeuwendeel gebeurt natuurlijk in de praktijk bij het leerbedrijf." Bij zo'n traject volgt de deelnemer de opleiding in eigen tempo en wordt hij of zij op afstand begeleid door een docent. Alleen voor examens moet de deelnemer naar een locatie. Daardoor kan een werknemer blijven werken, ervaring opdoen in het bedrijf en toch toewerken naar een officieel mbo-diploma. "Wij propageren het niet als snelroute", zegt Vos, "maar de meesten

halen een niveau 2-diploma binnen een jaar." Een eerder mbo-diploma is niet per se nodig. Dat maakt de route interessant voor mensen die uit een andere sector komen, voor medewerkers die al jaren in de praktijk werken maar nooit een diploma haalden, of voor bedrijven die iemand met technisch inzicht willen omscholen.

CERTIFICAAT ALS TUSSENSTAP

Niet iedereen hoeft meteen een volledig diploma te halen. Voor werkenden en zij-instromers zijn er ook kortere trajecten die opleiden tot een erkend mbo-certificaat. De deelnemer volgt dan alleen het beroepsgerichte deel van de opleiding. Ook dat traject wordt afgesloten met een officieel examen. Voor werkgevers kan zo'n certificaat een praktische tussenstap zijn. Iemand leert gericht de basis van een vak, zonder direct een volledig mbo-traject te volgen. In het aanbod van De Vakopleiding zitten onder meer de Basisopleiding Dekvloerenlegger, Basisopleiding Stukadoeren, Basisopleiding Plafond- en Wandmonteur en Leidinggeven in de Afbouw. Omdat er voor natuursteenbewerking nog niet voldoende animo voor een dergelijke derde leerweg is, bestaat die nog niet. Vos: "Maar het is vrij snel te organiseren als er wel aanvragen van natuursteenbedrijven voor zo'n opleiding komen."

DOORLEREN BLIJFT LASTIG

Een diploma op niveau 2 is voor veel jongeren en zij-instromers een belangrijke eerste stap. De vraag is vervolgens: stromen ze daarna ook door naar niveau 3 of 4? Die doorstroom is in de afbouw al langer een aandachtspunt. Veel deelnemers willen na hun diploma vooral werken en geld verdienen. Extra schooltijd is dan niet altijd aantrekkelijk. Ook werkgevers hebben hun mensen vaak liever op de vloer dan nog een dag per week in de schoolbanken.

Toch ziet Vos voorzichtige beweging. Hij werkt aan een onderzoek onder vijftig studenten, gefinancierd vanuit het O&O-fonds. Daarin kijkt hij onder meer naar de vraag waarom jongeren afhaken tijdens de opleiding of kort na de start in het vak alsnog stoppen. "Ik stel daarin ook de vraag of ze willen

doorstromen", vertelt hij. "Ongeveer 50 procent zegt: ik wil graag door naar niveau 3. Dat is nog een voorzichtige conclusie, want ik moet in september zien of ik ze ook echt terugzie op niveau 3. Maar het lijkt erop dat meer niveau 2-jongens denken: dat jaartje erbij kan nog wel. Het zijn voor het grootste deel doeners", zegt hij. "Theorie en in de klas zitten zijn niet hun favoriete hobby's. En geld speelt natuurlijk ook een rol. Als je aan het werk bent, is de keuze voor nóg een jaar school niet vanzelfsprekend."

SUBSIDIE HELPT

Voor werkgevers is opleiden niet alleen een organisatorische vraag, maar ook een financiële. Juist daarom zijn de subsidiemogelijkheden belangrijk. Voor de derde leerweg bestaat de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg. Die is bedoeld als tegemoetkoming voor erkende leerbedrijven die een praktijkplaats bieden aan een werkende of werkzoekende in een kortlopend mbo-traject. De vergoeding kan oplopen tot maximaal 2.700 euro per gerealiseerde praktijkplaats van minimaal veertig weken. De regeling is wel gebonden aan aanvraagtijdvakken en budget: wie gebruik wil maken van

subsidie moet dus tijdig controleren wanneer aanvragen mogelijk is.

Daarnaast is er de SLIM-scholingssubsidie. Die is bedoeld voor werkgevers die willen investeren in scholing van nieuwe of bestaande medewerkers, onder meer in maatschappelijk cruciale sectoren zoals techniek, bouw en energie. Voor opleidingen op mbo- of NLQF-niveau 1, 2 en 3 (NLQF is een kwalificatie van opleidingen die niet door reguliere onderwijsinstellingen worden aangeboden, maar wel door de overheid zijn gecertificeerd) kan de vergoeding oplopen tot 90 procent van de kosten. Voor niveau 4 en hoger geldt een lager percentage. Ook taalscholing kan in bepaalde gevallen onderdeel zijn van de aanvraag, bijvoorbeeld wanneer een kandidaat de vakopleiding combineert met extra Nederlands. Vos begrijpt dat ondernemers bij het woord subsidie soms al afhaken. "Mensen schrikken vaak als ze horen: subsidie. Dan denken ze dat ze allemaal formulieren moeten invullen en dat het ingewikkeld is. Maar het is een werkgeverssubsidie en wij kunnen vanuit Savantis ondersteunen bij de aanvraag. Dan is die berg in ieder geval weg." ■

COLOFON

NOA, hét vakblad voor leden van de Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven. Het magazine verschijnt vijf keer per jaar.

UITGEVER

NOA
Postbus 310 - 3900 AH Veenendaal
De Smalle Zijde 20 A - 3903 LP Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
I www.noa.nl

REDACTIE

Erica van Aken
Jolanda Reede
Armand Landman
E redactie@noa.nl

FOTOGRAFIE

Maartje Kuperus

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Jolanda Reede
T 0318 54 73 73
E j.reede@noa.nl

ABONNEMENTEN, ADRESWIJZIGINGEN EN OPZEGGINGEN

E info@noa.nl

VORMGEVING & TECHNISCHE REALISATIE

Plan B, Assendelft
Wilco Art Books, Amersfoort

AUTEURSRECHTEN

De redactie van NOA is bij de samenstelling van deze uitgave zorgvuldig te werk gegaan. Ondanks dat kan het toch mogelijk zijn dat de gepubliceerde informatie incompleet of onjuist is. NOA stelt het op prijs om daarvan op de hoogte te worden gebracht. Hergebruik uit deze uitgave is alleen toegestaan als NOA daar vooraf toestemming voor heeft verleend. Verder mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze.

VERGADEREN BIJ NOA

Van kleine besloten vergaderingen, tot presentaties of cursussen in ons scholingscentrum. Iedereen is welkom om bijeen te komen in ons Huis van de Afbouw te Veenendaal.

- Centraal in Nederland
- Zalen voor 4 tot 40 personen
- Op aanvraag voor grote groepen of events
- Gezonde, verse lunches uit de NOA-keuken
- Ruime, eigen parkeergelegenheid

Nieuwsgierig naar de mogelijkheden?
Kijk op www.noa.nl/vergaderen, of bel voor een advies op maat: 0318-54 73 73.

HANDIGE WEBSITES

- **noa.nl**
met een actueel ledenoverzicht in een zoekmachine, het laatste branchenieuws, ledenactiviteiten en heel veel kennisverrijking, handige tools en hulpmiddelen in het besloten ledengedeelte.
- **mijnafbouw.nl**
internetportaal voor de afbouw, over cao-regelingen, arbeidsomstandigheden en duurzame inzetbaarheid.
- **afbouwacademie.com**
online platform voor trainingen en loopbaanadvies.
- **afbouwprofs.nl**
voor trotse vakmensen die een opleiding in de afbouw willen volgen

No nonsens. Gewoon automatisch berekeningen halen uit pdf's.

Als ondernemer bent u het liefst met uw vak bezig. Handmatig meters uitrekenen vanaf papieren bouwtekeningen kost veel tijd. En een rekenfoutje is zo gemaakt. Met Bluebeam software meet u oppervlaktes en lengtes direct digitaal vanuit de PDF. Ook deelt u snel en overzichtelijk aantekeningen met uw collega's. Zo werkt iedereen met dezelfde tekening en voorkomt u dure fouten. Bij IDEOMA adviseren wij u graag over deze en andere digitale innovaties.

**Probeer Bluebeam
software nu gratis.**

Scan de QR code, of ga naar
www.ideoma.nl

KNAUF

DIAMOND BOARD DE GIPSPLAAT DIE AAN ALLE UITDAGINGEN VOLDOET!

Hoge Hardheid

Flexibel

Vochtwerend

Perfekte Afwerking

Brandwerend

Geluidsisolerend

Stootvast

Build on us.